

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Koronavírus: reprezentatív lett az egyetem vezetésével indított országos szűrővizsgálat eredménye

Lekerült a lélegeztetőgépről egy COVID-19 beteg a vérplazmaterápia után

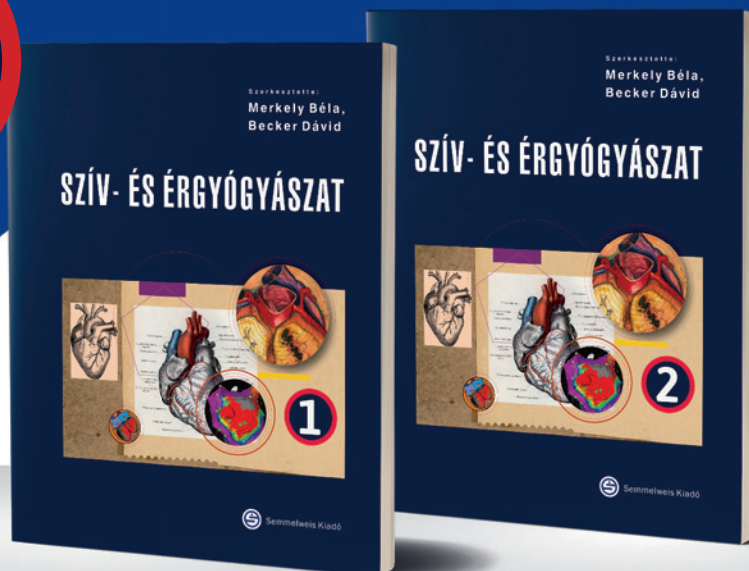

Megszavazta a Szenátus az egyetem 2020. évi vezetői költségvetését

Megjelent!

Oldalszám:
936 oldal
A két kötet
Legendus ára:
16 000 Ft

Merkely Béla, Becker Dávid (szerk.)

SZÍV- ÉS ÉRGYÓGYÁSZAT

A XXI. század elejére a kardiológia gyökeresen megváltozott, teljesen új típusú diagnosztika, terápia, ellátások, a kezelt betegségek és betegek sokkal szélesebb köre jellemzi. A fejlődésnek köszönhetően drámaian csökkent számos kardiológiai kórkép halálozása. A korszerű kardiológiával lépést tartani még a kardiológus szakorvosoknak sem könnyű, ugyanakkor a kardiológiai betegségekkel az orvoslás minden területén ta-

lálkozhatunk. Ennek megfelelően a kardiológiának az orvosképzésben betöltött helye is átalakult. Több mint tíz éve nem jelent meg magyar nyelven összefoglaló kardiológia tankönyv, kézikönyv. Jelen kiadvány számos ábra, kép, grafikon segítségével a klinikai alapoktól a legkorszerűbb diagnosztikus és terápiás eljárások bemutatásáig, a kardiológia területén érintettek széles körének szól, az orvostanhallgatóktól a szakorvosokig.

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.semweiskiado.hu

Elérhetőségünk:

E-mail: info@semweiskiado.hu

**AZ EOK ÉS A LEGENDUS KÖNYVESBOLTUNK
HATÁROZATLAN IDEIG ZÁRVA TART!**

Kizárólag házzhozállítással működő kiszolgálásunk van!

Közös nyelvünk a könyv!

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi és Pető András
Karok hallgatóinak és közalkalmazottainak
lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora:
Dr. **Merkely Béla**

A szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. **Romics Imre**
romics.imre@med.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
Dr. **Ferjérdy Pál** professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:
Dr. **Dobozi Pálma**
dobozi.palma@semmelweis-univ.hu
Telefon: 06-20-666-3195

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:
Dr. **Urbán Beatrice**
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kormos Ágnes**
kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kovács Eszter** (KRI)
kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Dr. **Köteles István** (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Dr. **Márton Emőke**
marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Dr. **Fajt Mónika** (EKK)
fajt@emk.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
claris@freemail.hu

Dr. **Tölgyesi-Lovász Krisztina** (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu
Igazgató: Dr. **Táncos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:
Dr. **Telek Katalin**
telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus áprilisi üléséről	4. oldal
Koronavírus: reprezentatív lett az egyetem vezetésével indított országos szűrővizsgálat eredménye	5. oldal
Kötelességemnek érzem – tapasztalatok az országos koronavírus szűrővizsgálatról Számos szervezet és cég támogatja a H-UNCOVER vizsgálatot	7. oldal
Lekerült a lélegeztetőgépről egy COVID-19 beteg a vérplazma-terápiának köszönhetően a Semmelweis Egyetemen Szabadalmaztatás alatt az első magyar koronavírus-specifikus lélegeztetőgép	8. oldal
Életpályamodell bevezetésével köszöntötték az ápolókat Segít a járvány lassításában, ha minél többen viselnek textilmaskot	9. oldal
Kötelező maszkviselés és a védőtávolság betartása mellett nyit az egyetem Lépcsőzetesen oldja fel az intézménylátogatási tilalmat a Semmelweis Egyetem	10. oldal
Karanténba zárt dolgozók – érettségi a járvány alatt az egyetem szakképző iskoláiban	12. oldal
Ingyenes gyermekfelügyelettel segíti a munkatársakat az egyetem a járványügyi helyzetben	13. oldal
Nemzetközi felmérés indult a koronavírus testi-lelki hatásainak vizsgálatára	14. oldal
Online prevenció programokat indított az Egészségfejlesztési Központ Tematikus héttel tisztelték Semmelweis Ignác előt a Budapesti Operettszínház	15. oldal
Dr. Buday László: Az elmúlt közel 30 évben a növekedési faktorok jelátviteli pályáit kutattam	16. oldal
Akadémiai díjban részesült dr. Szabó Dóra, az Orvosi Mikrobiológiai Intézet igazgatója Népszerűek a Semmelweis Egyetem képzései a felvételizők körében A Semmelweis Egyetem újabb munkatársait választották a Fiatal Kutatók Akadémiájának tagjai közé	17. oldal
Dr. Harsányi László: Nem elég a tudás, az emberi kvalitás is kell	18. oldal
Dr. Szijártó Attila: Az új szabályok bevezetése mellett nagyon fontos a hagyományok tisztelete is	19. oldal
Dr. Krivácsy Péter: A járvány megállítása nekünk is feladatunk nap mint nap Dr. Kuthi Luca: Fontos, hogy a járvány okozta kihívásoknak minél jobban megfeleljünk	20. oldal
Dr. Kecskés Tamás: Észrevétlenül kell részei legyünk az egyetemnek Dr. Czibalmos Csilla: Az SBO az egyetem kapuja, így az itt zajló munka kiemelten fontos a járvány megfékezésében	21. oldal
Légzéstámogató eszközöket adományozott a Semmelweis Egyetemnek a MOL Kétezer liter kéz- és felületfertőtlenítőt szállított ki a MOL a Semmelweis Egyetem részére	22. oldal
Trepán stopper – az orvoslás történetének egyik első műszerét teszi hatékonyabbá dr. Farkasdi Sándor és dr. Czumbel László Márk találmánya	23. oldal
Hogyan lehetséges a szennyvízből meghatározni a koronavírus-járvány valódi mértékét Kínai egyetemek és vállalatok védekezést segítő eszközöket adományoztak az egyetemnek	24. oldal
Öffnung des Campus noch im Mai unter Auflagen	25. oldal
Gyász hírek	26. oldal

A Semmelweis Egyetem folyamatosan figyelemmel kíséri a koronavírussal (SARS-CoV-2) kapcsolatos hazai és nemzetközi helyzetet, és megteszi az egyetemen belül szükséges intézkedéseket.

A legfrissebb információk a <http://semmelweis.hu/koronavirus/> oldalon érhetők el.

Kövesse az egyetemi híreket a Semmelweis Egyetem Facebook-oldalán is:

<https://www.facebook.com/semmelweisegyetem/>

A Semmelweis Egyetem elérhető már az Instagramon is:

https://www.instagram.com/semmelweis_egyetem

Beszámoló a Szenátus áprilisi üléséről

Megszavazta a Szenátus az egyetem 2020. évi vezetői költségvetését. A testület döntött egy új intézet, valamint egy új tanszék létrehozásáról is, és véleményeztek több aktuális vezetői és oktatói pályázatot.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Elfogadta a Szenátus az egyetem 2020. évi vezetői költségvetését, amelyben a közvetlen, a közvetett és a fejlesztési, illetve vis maior költségek összege 110,7 milliárd (110 720,9 millió) forint. A jelenlegi pandémiás helyzet miatt ugyanakkor mind a bevételi, mind a költség oldalon azonosíthatók kockázatok – hívja fel a figyelmet az előterjesztés. A kockázatok csökkentésére a vis maior alapba áramló egyes hozzájárulások meghatározott emelésével az egyetem további 1,5 milliárd forintot különített el az előre nem tervezhető költségekre. A rendkívüli helyzet miatt évközben szükséges lesz a várható teljesítményeket felülvizsgálni, és amennyiben indokolt, a költségvetést módosítani. Az idei költségvetés alapjaiban a korábbi elvek szerint épül fel, ugyanakkor felsővezetői, rektori kérésre megtörtént a teljesítmények figyelembevételére a bevételek és a költségek tervezésénél. A költségvetéshez a Konzisztórium megadta az előzetes egyetértését.

A Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) egyes rendelkezéseinek módosítása keretében határoztak arról, hogy 2020. július 1. helyett 2020. május 15-ével jön létre a Belgyógyászati és Hematológiai Klinika a II. és a III. Sz. Belgyógyászati Klinika összevonásával. Megtörtént a felülvizsgált kari SZMR-ek nyomán megújult kari tanácsok szabályainak beépítése az SZMSZ-be, valamint bekerült a Doktori Szabályzat pontosítása a fokozatszerzés publikációs feltételeivel kapcsolatban.

Az SZMSZ Foglalkoztatási követelményrendszert érintő módosításával a jutalomdíjakra vonatkozóan az innovációs

eredmények értékelése is beépült szempontként a tudományos teljesítmény mellett. Egy új díj, a Hári Mária Jutalomdíj megalapításáról is döntöttek a szenátorok, ami a Pető András Kar (PAK) oktatói és kutatói elismerésére szolgál.

Döntött a testület a Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet létrehozásáról az Orvosi Biokémiai Intézet és az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet összevonásával. A július 1-jével hatályos döntés a két intézet munkájának szorosabb összehangolását, a párhuzamoságok megszüntetését, az oktatási és kutatási hatékonyság növelését szolgálja. Az intézet keretein belül Biokémiai Tanszék, valamint Molekuláris Biológiai Tanszék működik majd.

Határoztak a szenátorok az Endokrinológiai Tanszék létrehozásáról a Belgyógyászati és Onkológiai Klinikán, amely az oktatás mellett az endokrinológiai kutatásokban is aktív szerepet vállalhat.

Megszavazták a PAK Óra- és vizsgatervének módosítását, amely azért vált szükségessé, mert a konduktor alapszakhoz harmadik specializációként bekerül a képzési kurrikulumba a pedagógiai rehabilitáció specializáció.

Döntött a Szenátus a Hallgatók Szociális és Esélyegyenlőségi Ügyeivel Foglalkozó Bizottság hallgatói összetételének, valamint a Munkahelyi és Állatjóléti Bizottság személyi összetételének módosításáról. Beszámoló készült a testület számára a Szenátus által létrehozott, karokon működő állandó bizottságok munkájáról. Ezen kívül 18 aktuális vezetői és 8 oktatói pályázatot véleményeztek. Döntöttek aranypecsétgyűrű, valamint Semmelweis Egyetem Kiváló Oktatója kitüntetések adományozásáról és Pedagógus Szolgálati Emlékérem kitüntetésre való felterjesztésről.

A szenátorok az előterjesztéseket videókonferencia keretében vitatták meg, majd a jogszabályoknak megfelelően történtek meg az elektronikus, illetve a személyes jelenlétet igénylő szavazások.

Elektronikus szavazások megújított szabályzatokról

Az áprilisi ülést megelőzően, április 6-17. között lebonyolított elektronikus szavazási eljárásban összesen 11 szabályzat megújításáról döntött a testület. A megújított szabályzatok – melyek a szabályozó dokumentumok készítésének rendjéről szóló februári szenátusi határozat nyomán kerültek a testület elé – a következők: Gazdálkodási Szabályzat, Állatkísérleti Szabályzat, Semmelweis Szimpózium Szabályzat, Jubileumi Díszoklevelek Adományozásáról szóló Szabályzat, Egységes Felsőoktatási Tanulmányi Rendszer (NEP-TUN EFTR) Működési Rendjéről szóló Szabályzat, Egységes a Hallgatók Részére Jutalomdíjjal Járó Pályázatokról szóló Szabályzat, Kötelezettségvállalási Szabályzat, Szerződés-kötési Szabályzat, Esélyegyenlőségi Szabályzat, Kiküldetési és Utazási Költségtérítési Szabályzat, Külföldi Hallgatók által Fizetendő Díjak és Bevételek Felhasználásáról szóló Szabályzat.

Koronavírus: reprezentatív lett az egyetem vezetésével indított országos szűrővizsgálat eredménye

Május 16-án zárult le az országos koronavírus tesztelés a Semmelweis Egyetem vezetésével, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) közreműködésével, a négy hazai orvosegyetem részvételével megvalósuló országos, reprezentatív vizsgálat keretében. A felmérésre a KSH által kiválasztott 17 778 fő kapott meghívót, a lapzártánkorkor érkezett információk szerint pedig kellő számú résztvevő elment a vizsgálatra ahhoz, hogy a minta reprezentatív legyen a teljes 14 éven felüli magyar lakosságra. A H-UNCOVER vizsgálat indulását, valamint a félidei részeredményeket videókonferenciák keretében jelentette be dr. Merkely Béla rektor, a Klinikai Járványelemző Munkacsoport vezetője.

Keresztes Eszter, Szabó Ádám, Dobozi Pálma
Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Merkely Béla** rektor április végén videókonferencia keretében jelentette be a H-UNCOVER országos reprezentatív epidemiológiai kutatás indulását, amely a Semmelweis Egyetem vezetésével, a négy orvosegyetem részvételével, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) közreműködésével és az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásával valósul meg. Cél, hogy reprezentatív, országos, többszöri klinikai járványügyi felméréssel objektív keresztmetszeti képet kapjunk a járvány kiterjedéséről és az új típusú koronavírusal fertőzöttek, átfertőzöttek valós számáról és dinamikájáról – ismertette. A tesztelésre a KSH statisztikusai segítségével kiválasztott 17 778 fő kapott meghívást az ország egész területéről, 14 év felett minden korosztályból. A mintavétel az ország 7 régiójára és életkorra reprezentatív volt. A két hétig tartó szűrővizsgálatok május 1-jével kezdődtek meg, a részeredményeket pedig május 12-én videókonferencia keretében ismertette a rektor. Eszerint addig 8744 fő tesztelése történt meg, ami azt jelenti, hogy a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által kiválasztottak fele (49,2 százalék) az első bő tíz napban már részt vett a mintavételben.

Ahhoz, hogy a felmérés valós képet mutasson és valóban az ország teljes, 14 éven felüli lakosságára reprezentatív legyen a minta, összesen 10 500-11 200 fő részvételére van szükség, így továbbra is számítunk mindenki együttműködésére – hangsúlyozta dr. Merkely Béla a konferencián. További 2113 fő már jelezte a részvételi szándékát, és csak a kiválasztottak 14,7 százaléka utasította vissza egyértelműen a részvételt. Lapzártánkorkor érkezett az információ, hogy a résztvevők száma a vizsgálat végére elérte a reprezentativitás határát (lásd 6. oldali keretes írsunkat).

Dr. Merkely Béla az előzetes eredményeket bemutatva hangsúlyozta, hogy a vizsgálat lezárultával ezek a számok még változhatnak. A részeredmények ismertetéséig 8276 orr- és szájgarat mintavételre alapuló PCR-vizsgálat eredményét értékelték ki, ezek közül kettő volt pozitív. Ha ez lenne a teljes reprezentatív minta, akkor ez alapján úgy lehetne becsülni, hogy a 14 éven felüli, nem idősothonban vagy 20 főnél nagyobb intézményben élő magyar lakosok körében 243-7230 közötti az aktív fertőzöttek száma – magyarázta a rektor. Az átfertőzöttek számát a vérvételre alapuló antitest vizsgálat mutatja ki; az első 1524 minta között 9 pozitív volt. Amennyiben ez lenne a teljes reprezentatív minta, akkor a fertőzésen már átesettek becsült számát 22 399 és 92 624 fő közé tehetnénk.

A május 1. és 16. közötti időszakban az ország 7 régiójában pontos időpontokra, előre meghatározott helyszínekre: háziorvosi rendelőkben, járóbeteg ambulanciákon és szűrőbuszokban várták azokat, akik előzetesen levélben és adott esetben telefonon értesítést kaptak. A vizsgálatokat mozgó szűrőautók és az Országos Mentőszolgálat munkatársai is segítették, annak érdekében, hogy az idősebbeknek, vagy a krónikus betegséggel küzdőknek most se kelljen elhagyni otthonaikat. A minták több mint 48,5 százalékát a Semmelweis Egyetem munkatársai gyűjtik be, míg 20,6 százalékot a Debreceni Egyetem, 16,4 százalékot a Sze-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

gedi Tudományegyetem és további 14,3 százalékot a Pécsi Tudományegyetem munkatársaitól várták a laborok.

A részeredményeket ismertető konferencián az egyes egyetemek által végzett vizsgálatok addigi eredményeit a Klinikai Központok elnökei ismertették.

Dr. **Berényi Ervin**, a Debreceni Egyetem Klinikai Központ elnöke beszámolt róla, hogy az ő feladatuk a mintegy 2 millió állampolgárt reprezentáló 3904 lakos szűrése 110 településen. A részvételi arány Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a május 12-i, reggeli adatok szerint 40, Hajdú-Bihar megyében 35, Heves megyében 42, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig 48 százalékon áll. Utóbbi esetén két településen igen magas volt a részvételi arány, Pátrohán a meghívottak 95, Kemecsen 91 százaléka ment el a kijelölt vizsgálati helyszínekre. Hétféig azokat a lakosokat is felkeresik, akik otthonukban kérték a szűrést – tette hozzá.

A Szegedi Tudományegyetem 4 megye 88 településén végzi a szűréseket, ez a magyar lakosság 16,4 százalékát reprezentálja – ismertette dr. **Lengyel Csaba**. Bács-Kiskunban 49, Békés megyében 54 százalékon állt május 12-én a részvételi arány, utóbbi esetén 2 településen (Kétsoprony, Nagyszénás) 90 százalék fölött. Csongrádban 47, Jász-Nagykun-Szolnok megyében pedig 56 százalék vett részt eddig a szűrésen a felkérték közül. A vizsgálatokat 15 csapat végzi, a fix helyszínek mellett mobilteamek bevonásával, szűrőbusz segítségével.

A Pécsi Tudományegyetem adatait dr. **Sebestyén Andor** ismertette, aki szólt róla, hogy 5 megye 110 településén, 3955 meghívott személyen végzik a vizsgálatokat közel 30 szűrőponton. Baranyában 47, Somogyban 46, Tolna megyében 47, Vas megyében 34, míg Zala megyében 49 százalék jelenleg a részvételi arány. A PTE-hez tartozó régióból Szentlőrinc, Nagyatád és Lenti településeket emelte ki a Klinikai Központ elnöke, ahol a meghívott állampolgárok 90 százalékán végezték már el a szűrést.

A Semmelweis Egyetem több száz munkatársa 7 megye 158 településén és Budapest 23 kerületében végzett szűréseket, – sorolta az adatokat dr. **Szabó Attila**. Budapesten a május 12-i adatok sze-

Fotó: Kovács Attila - Semmelweis Egyetem

rint 47 százalékos volt a részvételi arány; a fővárosiakat három szűrőhelyen várják, de szükség esetén házhoz is mennek – tette hozzá a Klinikai Központ elnöke. Fejér megyében jelenleg 42, Győr-Moson-Sopron megyében 57, Komárom-Esztergom megyében 63, Nógrádban 47, Pest megyében 57, Veszprém megyében pedig 66 százalék az elérési arány. Dr. Szabó Attila szintén kiemelte a felsorolt megyék azon településeit, ahol kimagasló volt az állampolgárok aktivitása: Révfülöpön a meghívottak 100, Csepokon 98, Balatonfüreden 90 százaléka megjelent a szűrésen, Lébény esetén ez az arány 92, míg Iván és Farád településeken 91-91 százalék, Karancslapujtón pedig a meghívottak 90 százalékát sikerült elérni. Minden kijelölt településre többször is elmennek, így a részvételi arány még nőni fog – tette hozzá dr. Szabó Attila.

Dr. Merkely Béla a konferencián arról is beszélt, hogy az országos, reprezentatív vizsgálaton kívüli szűrések eredményeiből látszik: az idejekorán bevezetett korlátozó intézkedések hatásosak voltak, tömeges fertőzés nem lépett fel, de nyájimmunitás sincs, az intézményi fertőzések teszik ki az esetek egy szignifikáns részét. Elkezdődhet a lazítás, de megfelelő kontroll szükséges – hívta fel a figyelmet. Éppen ez utóbbi miatt szükséges a reprezentatív országos epidemiológiai keresztmetszeti vizsgálat, amely pontos képet adhat a kiindulási állapotról, ahonnan a lazítás megkezdődik.

Dr. **Ludwig Endre** infektológus szerint a Magyarországon most elvégzett, világszerte egyedülállónak mondható reprezentatív vizsgálat objektív képet ad a potenciális fertőzöttek és az átfertőzöttek számáról, ami jó alapként szolgál majd a járvány további nyomonkövetésében is, ezért fontos, hogy minél több meghívott részt vegyen a szűrésen.

A KSH a meghívók részeként előzetesen bekéri a kérdőíveket, amelyek száma május 11-ig átlépte a kitűzött elvárt mintanagyságot – számolt be **Mag Kornélia**, a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettese, aki reményét fejezte ki, hogy a kérdőívet kitöltők a szűrésen is megjelennek.

Dr. **Prinz Gyula** infektológus rámutatott, hogy az alacsony átfertőzöttség miatt kérdéses a lakosság védettsége a járvány esetle-

ges második hullámában, ám az biztos, hogy ezt már sokkal felkészültebben fogják tudni kezelni.

Dr. **Jakab Ferenc**, a Pécsi Tudományegyetem Szentágotthai János Kutatóközpont Virologiai Kutatócsoportjának vezetője szintén hangsúlyozta, hogy a második hullám szempontjából nagyon fontos lesz a mostani eredmény. Az átfertőzöttség kapcsán hozzátette, hogy az alacsony szám nem meglepő, hiszen nyájimmunitással még az európai szinten kiemelten nagy betegszámmal rendelkező Olaszország esetében sem lehet számolni.

Dr. **Vokó Zoltán** epidemiológus, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Technológiaértékelő és Elemzési Központjának vezetője hangsúlyozta, hogy a szűrés lezárulását követően a jelenlegi eredmény változni fog, ugyanakkor radikális különbségekre nem lehet számítani, vagyis megmaradhat a vártnak megfelelően alacsony fertőzöttségi és átfertőzöttségi arány. Az országos reprezentatív COVID-19 szűrővizsgálat kezdeményezése, megszervezése és kivitelezése egy páratlan összefogás eredménye az egyetem és a partnerek részéről – emelte ki. Úgy vélte, hogy a döntéshozók számára az óvatosságot alapot adnak az eredmények, de mivel a fogékonyak aránya magas, ezért fontos a fokozatosság, illetve nyomon kell követni azt is, hogy a különböző intézkedések hatására hogyan változnak az adatok a továbbiakban.

A Semmelweis Egyetem rektora, dr. Merkely Béla köszönetet mondott az együttműködésért minden lakosnak, a polgármestereknek, a jegyzőknek, az Országos Mentőszolgálatnak, a szűrőbuszokért a Nemzeti Népegészségügyi Központnak, a rendőrségnek, a Magyarországi Vízügyi Munkatársainak, az országos és helyi média képviselőinek. Kitért arra is, hogy a vizsgálat mintegy 1500 orvos, ápoló, asszisztens, orvostanhallgató, doktorandusz bevonásával valósul meg.

A szűrővizsgálatot az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) finanszírozza a COVID-19 Kutatási Alapból. Az első országos tesztelés eredményét várhatóan május végén hozzák nyilvánosságra.

A vizsgálat menete

A vizsgálatban való részvétel teljesen biztonságos, az időpontokat úgy szervezték meg a szakemberek, hogy ne alakuljon ki várakozás másokkal egy légtérben. A vizsgálatot végzők a felmérés ideje alatt a betegellátásban nem vettek részt, természetesen folyamatos volt az ő szűrésük is, valamint megfelelő védőfelszereléssel rendelkeztek, amelyet rendszeresen cseréltek. A mintavétel fájdalommal nem, maximum kisebb kellemetlenséggel jár. A vizsgálat három részből áll. Az aktuális fertőzöttség megállapítását a ma ismert legbiztosabb módszerrel, nyálkahártyából vett mintából ún. PCR-teszt segítségével végezték, ami képes kimutatni a vírus örökítőanyagát. Ennek során a páciens légúti (garat és orr) váladékából mintavételi pálcával mintát vesznek, azt speciális csőbe teszik, és genetikai vizsgálatokkal mutatják ki a vírus jelenlétét. Ezen kívül vérvétel is történt, amelyből egyrészt az esetleges korábbi fertőzés miatt képződött antitesteket, másrészt olyan paramétereket vizsgáltak, amelyek befolyásolhatják az egyén vírus iránti érzékenységét, növelhetik a fertőzés vagy szövődmény valószínűségét. A vizsgálat része volt egy 50 kérdést tartalmazó kérdőív is, amely segítségével arra is választ kaphatunk, hogy mik azok a speciális társbetegségek, szokások (pl. dohányzás), amik elősegíthetik, vagy éppen megakadályozhatják a betegség kialakulását. A kérdőív rákérdez mindennapi tevékenységekre, szokásokra, a lakóhelyre, az egészségi állapotra és az iskolázottság szintjére. A pozitív eredményről 24-48 órán belül értesítést kaptak az érintettek. Ha a teszt negatív, akkor ilyen külön értesítés nem történt, a lelet megtekinthető ügyfélkapun keresztül az EESZT-ben vagy a házi orvos segítségével. Aki pozitív lett, annak kontaktjai szűrése is megtörtént.

Közel hetven százalékos részvétel

Mintegy 10 600 fő, vagyis a meghívottak 67,3 százaléka vett részt a vizsgálaton. A legmagasabb, 75 százalék feletti részvétel Veszprém, Nógrád és Pest megyében volt, míg a legjobban teljesítő megyeközpontban, Salgótarjánban a meghívottak 77 százaléka jelent meg. Az adatok feldolgozása lapzártnak tartott, ugyanakkor az eddigi összesítések alapján a korábban ismertetett részeredményekkel összhangban van a végeredmény.

Kötelességemnek érzem – tapasztalatok az országos koronavírus szűrővizsgálatról

A Semmelweis Egyetem két budapesti szűrési helyszínén kérdeztünk résztvevőket, mit gondolnak a vizsgálatokról, és miért tartják fontosnak az azon való részvételt.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Biztonságos, profi a csapat, akik minden védőfelszereléssel felkészültek – osztotta meg tapasztalatait a 41 éves **Nikoletta**, miután túlesett a H-UNCOVER országos COVID-19 szűrővizsgálaton a Semmelweis Egyetem Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinikáján. A 2020. május 1-16. között zajló vizsgálatra összesen 17 778 fő kapott meghívást, akiket a Központi Statisztikai Hivatal választott ki, szem előtt tartva, hogy a teljes 14 éven felüli lakosságot reprezentálják. Amint Nikoletta elmondta, a vizsgálat picit kellemetlen, de nem fájdalmas, ő pedig egészségügyi dolgozóként fontosnak érzi, hogy segítsen. Hasonló élményekről számolt be a 40 éves **Zoltán** is, aki örömmel vett részt a felmérésben: – Állampolgári kötelességemnek érzem, és egyébként is jó dolog, hogy véletlenül épp beleestem a statisztikába – mesélte.

Az 51 éves **Ildikó** a Semmelweis Egyetem Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáján vett részt a vizsgálaton. Nemcsak azért ment el a szűrésre, mert úgy gondolta, tartozik ezzel a hazájának: – Szerettem volna megtudni, átestem-e a fertőzésen. – Saját magam és a családom érdekében is fontosnak tartottam, hogy kiderüljön, volt vagy van-e érintettségem – mondta el a 49 éves **János**, aki a megfelelő statisztikai adatok miatt is szeretett volna hozzájárulni a vizsgálatokhoz. A 62 éves **Piroska** betegsége miatt a veszélyeztetettek közé tartozik – a szűrés után azt mondta, reméli, ezzel is segíteni tudta a vírus elleni harcot. A résztvevők nemcsak magát a vizsgálatot és az azt övező biztonsági intézkedéseket dicsérték, de a személyzet kedvességét

Fotó: Semmelweis Egyetem

és hozzáállását is. Többen kiemelték, hogy nemcsak a vizsgálat, de maga a megkeresés és az értesítés is gyorsan, probléma nélkül zajlott.

A mintába beválasztottak az Ügyfélkapun és postán is megkapták az értesítést, majd előre leegyeztetett időpontra érkeztek a szűrési helyszínekre, így a vizsgálat nemcsak gyorsan zajlott, de a tömeg kialakulását is sikerült elkerülni.

Az országos reprezentatív vizsgálatba önkéntes alapon nem lehetett jelentkezni, ugyanakkor a későbbiekben lesznek még hasonló felmérések a H-UNCOVER nevet viselő kutatás keretében.

Számos szervezet és cég támogatja a H-UNCOVER vizsgálatot

Szabó Ádám Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Magyar Orvosi Kamara (MOK) a magyar orvosközösség értesítésében és tájékoztatásában segítette a felmérést. A helyszínek biztosításában az érintett egyetemek munkatársait a területi megbízottak, a polgármesterek, a háziorvosok, valamint a rendőrség és a polgárőrség munkatársai támogatták. Az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) a házhoz kért (pl. idősek vagy krónikus betegek esetében) szűrővizsgálatok lebonyolításában vett részt, segítségükkel azok is részt vehettek a vizsgálatban, akiknek nem állt módjukban megjelenni a legközelebbi szűrőállomáson. Köszönet illeti a Nemzeti Népegészségügyi Központot a szűrőbuszok biztosításáért. Az Auchan Magyarország Zrt. solymári üzlete, valamint a Volánbusz Zrt. váci kirendeltsége a szűrések helyszínének, valamint a víz- és áramellátásának biztosításában segített. Köszönjük az Auchan Magyarország Zrt.-nek, hogy az

ország összes áruházában kihelyezett plakátokkal segítette a tájékoztatást, és a plakátok előállítási és kihelyezési költségeit is magára vállalta! A Tesco Magyarország szintén plakátok kihelyezésével támogatta a szűrővizsgálat-sorozatot. A szűrőállomásoknak helyt adó településeken kihelyezett plakátok a COVID-19 vizsgálaton történő részvétel fontosságára hívták fel a figyelmet, ezek nyomtatási és logisztikai költségét is a Tesco-Global Áruházak Zrt. vállalta magára. Szintén köszönjük a Rossman, a Lidl, a CBA és a Praktiker áruházláncoknak, hogy plakátjaink kihelyezésével támogattak minket! Az Europcar három autót ajánlott fel a vizsgálat-sorozat támogatására, amelyek segítségével az orvosok és szűrést végző szakemberek minden helyszínre eljutottak. A Vízügyi és Környezetvédelmi Központ, a Győri Petz Aladár Megyei Oktatókórház és a fővárosi Bajcsy Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet önként ajánlották fel segítségüket és támogatásukat a programhoz.

Lekerült a lélegeztetőgépről egy COVID-19 beteg a vérplazma-terápiának köszönhetően a Semmelweis Egyetemen

Levették a lélegeztetőgépről a Semmelweis Egyetemen azt a 75 éves férfit, akit április 15-e óta kezelnek a Semmelweis Egyetem Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikáján súlyos koronavírus-fertőzéssel. A beteg a szérumbeadásakor állapota miatt már több mint 10 napja lélegeztetőgépen volt, azonban a kezelést követő napokban meg tudták kezdeni fokozatos ébresztését, május 11-én pedig sikerült levenni a lélegeztetőgépről. A beteg állapota stabil.

Kovács Eszter, Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A 75 éves férfi április közepén jelentkezett a Semmelweis Egyetem Sürgősségi Betegellátó Osztályán, ahol súlyos COVID-19 betegséget diagnosztizáltak nála. A több krónikus betegségben is szenvedő férfit állapota miatt másnap lélegeztetőgépre kellett helyezni. Állapotának súlyossága miatt, hozzátartozói beleegyezést követően döntöttek esetében az új vérplazma-terápia alkalmazása mellett. A szérumbeadást április 27-én kapta meg, a beadást követő napokban hamarosan javultak a laboreredményei, klinikai és lélegeztetési paraméterei, így megkezdhették a fokozatos ébresztését, amelyet követően május 11-én vették le véglegesen a gépről.

A vérplazma-terápia lényege, hogy a már felgyógyult emberek vérében termelődött ellenanyagot használják fel a betegség leküzdésére. A szérumbeadást a Testnevelési Egyetem tudományos rektorhelyettese, az OrthoSera ügyvezetője, dr. **Lacza Zsombor** vezette kutatócsoport fejlesztette ki a Semmelweis Egyetemen és a Pécsi Tudományegyetem virológiai központjával együtt; a projektet az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatta. Annak érdekében, hogy még több szérumbeadást állíthassanak elő és még több beteg segíthessenek, továbbra is várják a koronavíruson átesett, gyógyult páciensek jelentkezését. Első-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

sorban olyan 18 és 60 év közöttiek jelentkezésére számítanak az info@orthosera.com e-mail címen, vagy a 06-70-363-87-68-as telefonszámon, akik igazoltan gyógyultak, vagyis 5-6 hete nem érzélik magukon a tüneteket.

Szabadalmaztatás alatt az első magyar koronavírus-specifikus lélegeztetőgép

A Semmelweis Egyetem orvosszakmai vezetésével alkotta meg a Femtonics Kft. azt az akkumulátorral és palackról is működő, hordozható lélegeztetőgépet, ami kifejezetten az új koronavírus okozta légzési elégtelenség kezelésében hatékony. A hazai találmány a kiáramló levegő szűrésével védelmet nyújt a beteget ellátó egészségügyi dolgozók számára.

Forrás: ITM

A Femtonics Kft. és a Semmelweis Egyetem a rendelkezésükre álló gépészeti, elektronikai, orvostechnikai és klinikai tudás ötvözésével március végére jutottak el az első működő prototípusig. A tervezéskor fokozottan odafigyeltek arra, hogy a kialakított eszköz a lélegeztetésben kevésbé jártas orvosok is könnyen kezelhessék. A második fejlesztés a Semmelweis Egyetemen található aktív műtűdő segítségével lefolytatott teszt sorozatnak köszönhetően sokkal kiforrottabb darab – hangsúlyozta dr. **Rózsa Balázs**, a cég alapító-tulajdonosa.

Az eszköz kifejezetten jó áramlási tulajdonságokkal és gyors vezérléssel rendelkezik – számolt be dr. **Lorx András**, a Semmelweis Egyetem Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikájának docense. Hozzátette: a zárt rendszerű légzőkör és gázellátás nem pazarló, ezért a berendezés nagy előnye, hogy nem jelent többletterhelést a kórházi gázhálózat számára.

A fejlesztők olyan alapanyagokból építkeztek, amelyek megfelelnek az orvostechnikai eszközökre vonatkozó előírásoknak, ugyanakkor nem minősülnek hiánycikknek, ami a gyártási folyamatot is leegyszerűsíti – emelte ki dr. Rózsa Balázs.

Dr. **Palkovics László** innovációs és technológiai miniszter hangsúlyozta: a veszélyhelyzetben a hazai kutatás-fejlesztés és innováció szereplői példás együttműködési készséggel bizonyították, hogy a váratlan kihívásokra is képesek gyorsan és hatékonyan reagálni. Az innovációs tárcához mintegy félszáz projektjavaslat érkezett be, ezek közül 20 támogatott fejlesztés már folyamatban van. A szabadalmaztatás alatt álló lélegeztetőgép hozzájárulhat ahhoz, hogy az egészségügyi védekezésben Magyarország egyre inkább képessé váljon az önellátásra.

A szabadalmaztatást követően megkezdődhet a magyar találmány sorozatgyártása is, amelyet az egyik legnagyobb hazai orvostechnikai eszközgyártó, a 77 Elektronika Kft. saját kapacitásaival támogat.

Életpályamodell bevezetésével köszöntötték az ápolókat

Levélben köszönte meg az Ápolók napja alkalmából az ápolók munkáját dr. Merkely Béla rektor és dr. Szabó Attila, a Klinikai Központ elnöke. Ebben felhívták a figyelmet arra is, hogy a Szenátus támogatta az ápolói életpályamodell bevezetését, amely május 1-jétől meghatározott körben és mértékben illetményemeléssel is jár.

Dr. Merkely Béla rektor, dr. Szabó Attila Klinikai Központ elnök

Az igazi kihívás az ember számára, hogy megtalálja az utat önmagához. – Hermann Hesse

Nincs csodálatosabb hivatás, mint mások segítése, az elesettek, betegek ápolása, gyógyítása. Egy brit ápolónő, **Florence Nightingale** emlékére – születésének kétszázadik évfordulóján – ma világszerte az ápolók napját ünnepeljük. Hermann Hesse gondolatait tovább folytatva, aki megtalálja az utat önmagához, az megtalálja az utat másokhoz is. Ennek pedig legfelsőbb foka a betegeken való önzetlen segítség.

A mostani, kihívásokkal teli napokban érzi igazán mindenki az ápolói hivatás fontosságát, de nehézségeit is. Az idén 250 éves Semmelweis Egyetemen dolgozó 2250 ápoló és szakdolgozó mindig magas szinten gyakorolta és gyakorolja hivatását. A mostani járvány megmutatta, hogy nemcsak a békés mindennapokra,

hanem a különleges, kihívásokkal teli helyzetekre is igaz, hogy a Semmelweis Egyetem ápolói és szakdolgozói csapatként tudnak dolgozni és klinikákon átívelően segítik egymás munkáját a betegek érdekében. Nélkülözhetetlen munkájukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy a betegellátás járványhelyzetben is az egyetemhez méltó módon és színvonalon működjön.

A Semmelweis Egyetem vezetése, munkatársai és a betegek is köszönik az Önök munkáját.

Ennek elismerése, hogy az egyetem Szenátusa támogatta az ápolói életpályamodell bevezetését a dolgozói hűség megbecsüléseként. Így 2020. május 1-jétől a legalább 5 éve folyamatosan a Semmelweis Egyetem közalkalmazotti állományában lévő, az egyetemi ápolói életpályamodell hatálya alá tartozó egészségügyi szakdolgozók a garantált illetményük 10 százaléka helyett 10+5 százalék mértékű illetményemelésben részesülnek.

Köszönjük munkájukat! Isten éltesse és Isten óvja Önöket!

Segít a járvány lassításában, ha minél többen viselnek textilmaszkot

A járványügyi időszakban minden olyan helyzetben érdemes maszkot viselni, amikor több emberrel is találkozhatunk, a 65 éven felüliek számára pedig javasolt, hogy maszkban lépjenek ki az otthonaikból. A lakosság számára a sebészi maszkok helyett a dupla rétegű, magas hőfokon mosható textil maszkokat ajánljuk – emelte ki dr. Merkely Béla rektor.

Kovács Eszter, Sturbán László

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

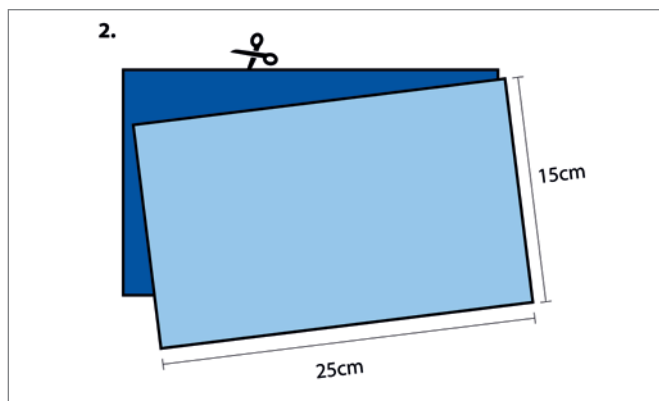
A maszkok viselése önmagában nem előzi meg a fertőzést, de használatuk lassíthatja a járvány terjedését. Általánosságban elmondható, hogy az egészségügyi ellátás során alkalmazott ún. sebészi maszkot a lakosság körében a dupla rétegű és magas hőfokon mosható textil maszkok helyettesíthetik – mondta dr.

Merkely Béla rektor.

A koronavírus okozta járványügyi időszak során akkor érdemes maszkot hordanunk, ha olyan közösségi térbe lépünk, ahol az ajánlott társadalmi távolságtartás csak nehezen tartható be. Így minden olyan helyzetben viseljünk textil arcmaszkot, amikor több emberrel is találkozhatunk, például élelmiszerboltokban, gyógyszertárakban, tömegközlekedési eszközön. Dr. Merkely Béla hangsúlyozta: a 65 év feletti emberek számára ezen felül is minden olyan esetben javasoljuk a magas hőfokon mosható textil maszkok viselését, amikor elhagyják otthonukat. Olyan alkalmakkor is viseljünk maszkot, amikor csak rövid időre távolodunk el az otthonunktól, így például amikor csak a szemetet visszük le a lépcsőházon keresztül – tette hozzá. Erre azért van szükség, mert ez a védőeszköz is hátráltatja a vírus terjedését.

A textil maszk esetében is figyelni kell az általános szabályokra, vagyis csak akkor van értelme a maszk használatának, ha az egyszerre takarja az orrot és a szájat, illetve ha nincsenek rések az arc és a maszk között. Használat előtt és levétel után alapos kézmosás szükséges.

Mivel a sebészi és az ún. respirátoros arcmaszkok elsősorban az egészségügyi dolgozók részére szolgáló védőeszközök, célszerű otthon elkészített maszkot hordanunk, hiszen ezeket néhány

alapvető szabály betartása mellett könnyedén elkészíthetjük magunk is, ráadásul mivel a házilag készített arcvédők moshatóak, ezáltal többször is használhatjuk azokat.

Arcmaszk otthoni készítésekor mindig figyeljünk rá, hogy 60 fokon mosható, többrétegű vászonanyagból készítsük el a védőfelszerelést, ami mosógépben tisztítható. Amennyiben lehetőségünk van rá, készítsünk több maszkot saját magunk és akár családunk, ismerőseink részére is.

A maszkok készítéséhez útmutató található a Semmelweis Egyetem honlapján: <https://semmelweis.hu/koronavirus/mit-tehetunk/utmutato-a-hazilag-elkeszitheto-arcmaszkokhoz/>

Kötelező maszkviselés és a védőtávolság betartása mellett nyit az egyetem

A járványügyi helyzetre vonatkozó budapesti és országos korlátozások enyhítésével fokozatosan megszűnik a hallgatók számára az intézménylátogatási tilalom, valamint nem indokolt a továbbiakban az ideiglenes otthoni munkavégzés lehetőségének fenntartása sem. Ugyanakkor a járványügyi védekezés továbbra is kiemelt fontosságú: a maszk viselése mellett tartani kell a kötelező védőtávolságot is. A biztonságos munkavégzés és vizsgázás támogatása érdekében, a Semmelweis Egyetem Alapítványnak köszönhetően többször használható textilmaszkokat kapnak az egyetem munkatársai és hallgatói.

Foto: GalBettina – Semmelweis Egyetem

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetemen május 19-től fokozatosan feloldásra került az intézménylátogatási tilalom, elsőként a végzős hallgatók számára nyílt meg az egyetem. (További részletek a hallgatói fórumról szóló cikkünkben olvashatók.)

Tekintettel a járványügyi helyzet utóbbi időben történt kedvező alakulására, az ideiglenes otthoni munkavégzés (home office) fenntartása a továbbiakban nem indokolt a munkatársak számára. Ugyanakkor az egyetemen tartott megbeszélések, ülések továbbra is távmegbeszélés formájában (a Zoom rendszeren keresztül) történnek, kivéve, ha kiemelt döntéshozatali munka érdekében kerül sor a megbeszélés vagy ülés megszervezésére.

Amennyiben ezt az adott szervezeti egység esetén a munkáltató indokoltnak tartja, a munkatársak számára is térítésmentesen elérhető a koronavírus szűrővizsgálat. Az egészségügyi (betegágy mellett) dolgozókat pedig továbbra is rendszeresen tesztelik az egyetem betegellátást végző klinikáin és intézeteiben.

Mivel a járványügyi védekezés továbbra is kiemelt fontosságú, ezért az egyetem vezetése minden hallgatójától és munkatársától azt kéri, hogy törekedjenek a megfelelő távolság megtartására, emellett a kézhigiénés szabályok betartása és a maszk viselése is kötelező az egyetem valamennyi épületében.

A fentiekben túl az egyetem intézményeibe történő belépés csak kötelező pretriázs (testhőmérséklet-mérés és kikérdezés) után lehetséges. Tilos belépnie azoknak, akiknek az új koronavírus-fertőzésre jellemző tünetei (köhögés, nehézlégzés, légszomj, láz, hidegrázás, izomfájdalom, torokfájás, újonnan kialakult ízérzés- vagy szaglászavar, émelygés, hányás, hasmenés) vannak, vagy a megelőző három napban tapasztaltak magukon ilyen tüneteket.

A biztonságos munkavégzés és vizsgázás támogatása érdekében többször használható textilmaszkokat kapnak az egyetem munkatársai és hallgatói. A fehér, kék, illetve aranszínű maszkok 60 fokon mosható, fertőtleníthető, háromrétegű textilanyagból készültek, a 8 különböző dizájn tervezése során a 250. jubileum arculati elemeit használták fel. A Semmelweis Egyetem Alapítvány finanszírozásával gyártott 20 ezer darab maszkot az egyes szervezeti egységek részére a Szolgáltatási Igazgatóság Központi Logisztikai Osztálya juttatja el.

A járvány lassításában segít, ha minél többen viselnek textilmaszkot. A koronavírus okozta járványügyi időszak során minden esetben érdemes maszkot hordanunk, ha olyan közösségi térbe lépünk, ahol az ajánlott társadalmi távolságtartás csak nehezen tartható be, például az irodákban, tantermekben. A rektori utasítás szerint az egyetemen belül, ha zárt térben 2 főnél többen tartózkodnak kötelező a maszk viselése.

Lépcsőzetesen oldja fel az intézménylátogatási tilalmat a Semmelweis Egyetem

2020. május 19-étől valamennyi kar végzős hallgatója számára megszűnik az intézménylátogatási tilalom, majd a következő héttől megnyílik az egyetem – részben vagy egészben – minden olyan évfolyam előtt is, ahol van gyakorlat – jelentette be dr. Merkely Béla rektor az online videokonferencián keresztül megtartott hallgatói fórumon.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A fórumon dr. **Merkely Béla** emlékeztetett arra, hogy a vonatkozó kormányrendelet a rektorok jogosultsági körébe rendeli, mikor és milyen ütemben nyílnak meg az egyetemek. Kiemelte, hogy ő a fokozatosságot tartotta szem előtt, és azt, hogy azok számára szűnjön meg elsőként az intézménylátogatási tilalom, akiknek a legnagyobb szükségük van erre. Éppen ezért május

19-től megnyílt az egyetem valamennyi végzős hallgató előtt, a következő héten pedig ez megtörténik azon évfolyamok esetében, ahol van gyakorlati oktatás. Ebbe a körbe jellemzően a Fogorvostudományi Kar és a Gyógyszerésztudományi Kar 3-4. éves, az Általános Orvostudományi Kar 4-5. éves hallgatói tartoznak. Hasonló általános elvek érvényesülnek majd a többi három karon is. Azon tárgyak esetén, ahol nincs gyakorlati rész továbbra is lehet online, Zoomon keresztül vizsgázni; ez jellemzően az első két évfolyamot érinti.

A rektor kijelentette, hogy a járványügyi szempontok továbbra is első helyen jelennek meg, így a logisztikában minden esetben szem előtt tartják, hogy elkerüljék a tömeg kialakulását zárt térben és az egyetem területén kötelező a maszkviselés. – Célunk, hogy az Önök teljesítményét lehető legobjektívebben meg tudjuk mérni és lehetővé tegyük, hogy ha nehezebb körülmények között is, de az évet és a diplomát abszolválják – mondta a hallgatóknak a rektor. Egyértelművé tette ugyanakkor, hogy az egyetem színvonalából nem lehet engedni, és a kurzusokban előírt nélkülözhetetlen tudást át fogják adni és számon fogják kérni, ám példaként említette, hogy a vizsgák időbeosztásánál figyelembe fogják venni, ha valakinek a vizsga napjának reggelén kell Budapestre utaznia vidékről.

A rektor elmondta, hogy az anatómiai gyakorlatok pótlása egy kicsit meghosszabbított évvel megoldható lesz, ápolástani gyakorlat szintén lesz, de lehet másodév végén is teljesíteni, a harmadéves nyári gyakorlatokat pedig intenzifikálva szervezik meg, egy héttel rövidebb időintervallumban, de magasabb napi óraszámmal.

Megnyílnak az egyetemi könyvtárak is, amit most kizárólag egyetemi polgárok vehetnek igénybe, külsősök átmenetileg nem. A szolgáltatásokat a védőtávolság betartása mellett lehet igénybe venni, oda kell figyelni a kézhigiénére, és itt is kötelező a maszk használata. A kollégiumokba való visszatérés lehetősége a hatodéveseknek mindenképp biztosított lesz, ez egyébként most is adott, mivel az önkéntes munka vállalásához ez kapcsolódott. Ugyanakkor itt is fő szempont a zsúfoltság kerülése, a csoportos rendezvények, az esti bulik nem megengedettek.

Külföldön nem rekedhet hallgató, az egyetem minden nemzetközi hallgatójának biztosítja a belépéshez szükséges igazolást – mutatott rá a rektor. Kérdésre válaszolva szólt arról is, hogy az orvosokat a képzés részeként megtartja az egyetem, de megfelelő óvintézkedésekkel (védőtávolság betartása, maszk viselése). Ezen a speciális doktoravatáson csak a hallgatók lehetnek jelen, hozzátartozók most sajnos nem kísérhetik el szeretteiket.

Dr. **Kellermayer Miklós** dékán több, az Általános Orvostudományi Kar hallgatóival kapcsolatos kérdést részletezett. Elmondta: az ötödévesek számára kidolgoznak egy mechanizmust, amellyel legkésőbb július 12-ig le tudják tenni a gyakorlati pótlással együtt a szükséges vizsgákat, hogy megkezdődhessen ezt követően a hatodéves turnusbeosztás. Negyedéven, ahol gyakorlati pótlásra van szükség, megfelelő blokkokba beosztva tudják ezt megvalósítani, a tömbösített oktatásnak megfelelően. Az első három évfolyamon – amelyből az első két évfolyam gyakorlatilag megegyezik a fogorvostanhallgatók képzésével – alapvetően elméleti a képzés, egyedül az anatómia, az élettan és a belgyógyászati propedeutika esetében van szükség gyakorlati pótlásra, melyekhez gyakorlati vizsga is kapcsolódik. Az ÁOK záróvizsgán továbbra is lesz betégvizsgát és ötfős vizsgabizottság előtt kell számot adni a tudásról.

Dr. **Gerber Gábor**, a Fogorvostudományi Kar dékánja elmondta, hogy az ötödéveseknél a korábban meghirdetett módon, június közepéig tart a vizsgaidőszak, majd ezt követi június 15-től a gyakorlatok pótlása. Az írásbeli záróvizsgára július 6-án, a gyakorlatilag egybekötött szóbeli záróvizsgára pedig július 8-9-10-én kerül sor.

Dr. **Zelkó Romána**, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja a gyakorlatok pótlásával kapcsolatban szólt arról, hogy a 7 hét vizsgaidőszakot követően biztosítanak 3 hét pótlási lehetőséget. Kérdésre válaszolva kitért arra is, hogy amennyiben azt az ELTE szabályozása nem teszi lehetővé, szükség esetén kari keretek között biztosítják a laboratóriumi gyakorlatokat. A harmadéven kötelezően választható nyári gyakorlat részben vagy egészben kiváltható az önkéntes munka vállalásával, de ezt lehetőség lesz nyáron vagy a későbbiekben is elvégezni.

Dr. **Nagy Zoltán Zsolt**, az Egészségtudományi Kar dékánja elmondta: gyakorlati teljesítés az ápoló hallgatók esetében jelent-

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

het egyedül kérdést, a vizsgaidőszakot követően tudják a hallgatók pótolni ezt, amikor a kórházakban, klinikákon erre lehetőség lesz. A cél, hogy július elejére mindenki teljesítse a félév elméleti, gyakorlati követelményeit egyaránt.

Dr. **Szócska Miklós**, az Egészségügyi Közszolgálati Kar dékánja kérdésre válaszolva elmondta, hogy a magas kockázattal rendelkező időszakokban, hajléktalanszállón dolgozó hallgatóikra külön figyelemmel lesznek, itt a járványügyi megfontolásokat figyelembe véve szóba jöhet az online vizsga lehetősége.

Dr. **Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea**, a Pető András Kar dékánja beszámolt arról, hogy a karon a tervezetteknek megfelelően június 15-ig tart a vizsgaidőszak mind a 4 évfolyamon, addig a végzős hallgatók teljesíteni fogják a gyakorlati szigorlati követelményeiket is, a záróvizsga pedig június 17-18-án lesz. Az első 3 évfolyam gyakorlati óráinak pótlása megkezdődött, illetve folytatni fogják június 22-től, de ez részben az őszi félévre is toldható a köznevelési intézmények megnyitásától függően.

Dr. Merkely Béla a fórum kezdetén beszámolt a hallgatóknak az aktuális koronavírus-helyzetről és a Semmelweis Egyetem vezetésével, a négy orvosképző egyetem részvételével indított H-UNCOVER országos, reprezentatív szűrővizsgálat részeredményeiről is. Kitért arra, hogy a koronavírus ún. reprodukciós rátája – az időszakokat nem számítva – a fővárosban és vidéken is 1 alá került, és azzal számolnak, hogy ez a nyári időszakban még alacsonyabb lesz.

A magasabb kockázati csoportba tartozó hallgatók csak egy vagy két negatív PCR eredmény után léphetnek be az egyetem területére. A térítimentes tesztet az egyetem szűrőállomásain végzik el, egy online felületen történő időpontfoglalást követően, melyről az érintett hallgatók Neptun üzenetet kaptak. PCR vizsgálaton kell megjelenniük azoknak a hallgatóknak, akik 14 napon belül érkeztek külföldről Magyarországra; továbbá mindenkinek, aki 14 napon belül más egészségügyi intézményben végzett gyakorlatot, önkéntes munkát. Szintén kötelező a szűrővizsgálat a külföldi hallgatók számára és mindenkinek, aki olyan személylyel került szoros kontaktusba, aki 14 napon belül érkezett külföldről Magyarországra (állampolgárságtól függetlenül). Az Európai Unió kívüli valamennyi országból, továbbá az Európai Unió belül Olaszország, Spanyolország, Franciaország, Portugália, Belgium, Hollandia, Luxemburg, Írország, Románia területéről érkezők esetében az első PCR vizsgálat után 48 óra elteltével egy második PCR vizsgálatot is kötelező elvégezni, és csak két negatív eredmény birtokában lehetséges belépni az egyetem területére.

Karanténba zárt dolgozatok – érettségi a járvány alatt az egyetem szakképző iskoláiban

A járványügyi helyzet miatt az idei érettségire speciális szabályok vonatkoznak, amelyek a Semmelweis Egyetem szakképző iskoláit is érintik. Ezek közül a Raoul Wallenberg Szakgimnázium és Szakközépiskola vezetője beszélt a honlapunknak arról, hogy ők miként szervezték meg az idei érettségi és szakmai vizsgákat.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A többi hazai közoktatási intézményhez hasonlóan a Semmelweis Egyetem Raoul Wallenberg Szakgimnázium és Szakközépiskolában is digitális munkarendben zajlik az oktatás március 16. óta. Az ehhez szükséges megfelelő platformokat a tanároknak kellett kiválasztania, hogy a megváltozott helyzetben is elérjék a diákokat – tájékoztatott **Gavallérné Kancsal Ágnes** igazgató. Az iskolában a korábban alapvetően elektronikus naplóként használt Kréta rendszert kezdték el a távoktatáshoz használni, ide töltik fel

lett tilos a vizsga előtt és után csoportosulni, ennek betartásában a VI. kerületi polgárőrök is segítettek.

Szokatlan helyzet, hogy a járvány miatt egy napon keresztül *karanténba kell zárni* a megírt dolgozatokat, ami úgy történik, hogy a vizsgalapot átválogatják a javítótanárok szerint elosztva, majd borítékban vagy műanyag tasakban tárolják a papírokat 24 órán keresztül, és csak ezt követően veheti át a dolgozatokat a javító tanár – avatott be az intézményvezető.

A szakgimnáziumban a kórházi, bölcsődei szakmai gyakorlatok egy része is online történt az elmúlt hónapokban, méghozzá videós oktatóanyagok segítségével, így a végzős tanulók elérték

Fotó: Gál Bettina

a különböző, adott esetben audiovizuális tananyagokat, de emellett egyéb platformokat (pl. Zoom, Google Classroom, Teams) is használnak a tanáraink – tette hozzá. A diákok online kapják meg a tananyagokat egyebek mellett videó, prezentációk formájában, majd önálló felkészülés után közösen gyakorolnak a tanárral a különböző online felületeken, ahol a számonkérés is zajlik. – A tanáraink átadják egymásnak a tapasztalataikat, valamint folyamatosan figyeljük, hogy a diákoknak felmerül-e bármilyen technikai problémájuk, ami megnehezítheti számukra a tanulást, emellett a szülőkkel is tartjuk a kapcsolatot – számolt be az intézményvezető.

Idén öt szakgimnáziumi osztály érettségizik az iskolában, a diákoknak lehetősége lett volna távol maradni a vizsgától, de csak egy fő élt ezzel – tájékoztatott Gavallérné Kancsal Ágnes. Az előrehozott érettségi vizsgákat törölték, így középszinten 140 diák érettségizik, miközben ebben a tanévben az iskola emelt szintű érettségi központ is. Az érvényben lévő szabályozás szerint idén – néhány kivételtől eltekintve – csak írásbeli érettségit tartanak, a vizsgák alatt egy teremben 10 diák tartózkodhat, így a megszokottnál több teremre és felügyelő tanárra van szükség a vizsgák megszervezés során – mondta el az igazgató. Ezért több tanárt kellett beosztanunk a feladatra úgy, hogy a 60 év feletti kollégákat kíméltük, és csak a fiatalabbakat vontuk be – magyarázta. Az iskola diákjai és tanárai számára a kormányhivatal mellett a Semmelweis Egyetem is biztosított védőruházatot és fertőtlenítőszeret. Ugyanakkor, mivel a maszk viselése nem kötelező, csak a megfelelő távolságtartás, így a diákok nem is szívesen viselnek maszkot a vizsga alatt, mert elmondásuk szerint zavarja őket a tesztírásban – tette hozzá Gavallérné Kancsal Ágnes. Emel-

a vizsgára bocsátáshoz szükséges 60 százalékos gyakorlati óraszámot. A szakmai vizsgán a kijavított dolgozatokat csak elektronikusan lehet megtekinteni, ezért most az ehhez szükséges technikai feltételek kialakításán dolgoznak.

Az iskolában három ágazatban (egészségügy, szociális és pedagógia) zajlik oktatás, idén 13 szakmából 412 tanuló vizsgázik június közepéig. Az iskolai demonstrációs termekben zajló szakmai gyakorlati vizsgákon – az adott szaktól függően – egyszerre legfeljebb két diák van jelen – mondta el az igazgató.

Gavallérné Kancsal Ágnes úgy tapasztalja, hogy a járvány miatt elrendelt rendkívüli oktatási és vizsgázási körülmények kevésbé zavarják a diákokat. A végzősöknél inkább az utolsó iskolában töltött hetek és a ballagás elmaradása okoz hiányérzetet.

Ingyenes gyermekfelügyelettel segíti a munkatársakat az egyetem a járványügyi helyzetben

Az egyetem a jelenlegi járványügyi helyzetben minden lehetséges módon igyekszik segítséget nyújtani dolgozóinak, ezért a veszélyhelyzet ideje alatt a Semmelweis Egyetem Napköziotthonos Óvodája, illetve a Pető András Kar (PAK) Gyakorló Óvodája is gyermekfelügyeletet biztosít azon munkavállalók gyermekei számára, akik másképpen nem tudják megoldani 14 év alatti gyermekük elhelyezését. A két intézményben összesen 75 főt tudnak fogadni, a járványügyi előírásoknak megfelelően, mindkét helyszínen kiscsoportokban történik a felügyelet. A térítésmentes étkezés mellett a PAK-on a konduktorok a tanulásban is segítséget nyújtanak.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A betegellátás területén az egészségügyi dolgozók jelenléte a kialakult járványügyi helyzetben még inkább nélkülözhetetlen. Az egyetem vezetése nekik, illetve más olyan kisgyermekes munkavállalóknak szeretne segíteni, akik a jelen helyzetben sok esetben nem tudják megoldani gyermekük felügyeletét. Ezért az egyetem munkanapokon összesen 75 óvodás és 14 éven aluli iskolás napközbeni elhelyezését biztosítja számukra napi szinten. Az Elnök utcai óvodába a 3-6 éves gyermekeket várják, igény esetén ötven főt tudnak elhelyezni, kiscsoportokban. A PAK Gyakorló Óvodája pedig a Kútvölgyi úti épületében 25 óvodás illetve iskoláskorú gyermeket – köztük sajátos nevelési igényűeket is – tud fogadni 7 és 19 óra között, ahol az iskoláskorú gyermekeknek a konduktorok a tanulásban is segítséget tudnak nyújtani. Igény esetén pedig a kar Kútvölgyi úti telephelye mellett a Villányi úti épületben további 15 gyermek felügyeletét is biztosítani tudják, így akár 40 gyermek napközbeni felügyelete is megoldható lesz kis csoportokban. Az iskoláskorú tanulók számára a digitális oktatásba való bekapcsolódás technikai háttere, valamint a szaksegítség is biztosított, míg az óvodáskorú gyermekek hagyományos óvodai programokban vehetnek részt. Egy csoportban maximum öt gyermek tartózkodhat – hangsúlyozta **Henics Erik** óvodavezető (PAK), hozzátéve, hogy az eddigi visszajelzések nagyon pozitívak, a szülők elégedettek, a gyerekek pedig jól érzik magukat, szívesen jönnek, sokaknak ez óriási segítséget jelent. Mint mondta, a konduktorok igyekeznek a gyerekek napjait minél színesebbé varázsolni, a tanulás monotonitását különböző szabad-

Fotó: Kovács Artília – Semmelweis Egyetem

idős-, finommotoros- és kézműves programokkal, tartásjavító tornákkal szakítják meg. A cél, hogy minél tartalmasabban töltsék el az időt. Hozzátette: a Semmelweis Egyetem Pető András Karának végzős hallgatói is bekapcsolódhatnak a gyermekfelügyeletbe, akik számára így teljesíthető lesz a diplomaszerezéshez elengedhetetlen szakmai gyakorlat is. Mint mondta, a higiénés feltételek mindkét helyszínen biztosítottak, minden reggel orvos vizsgálja meg a felügyeletre érkező gyermekeket, betegség esetén pedig az elkülönítést is megoldják.

Dr. Gajdácsi József: Nagy segítség az egyetem által felajánlott lehetőség

Dr. **Gajdácsi József** orvosszakmai főigazgatónak elmondása szerint nagy segítséget jelent ez a lehetőség. Mint mondta, reggeltől estig dolgozik, a járványhoz kapcsolódó ellátással összefüggő szervezési feladatokat intézi, felesége pedig kormánytisztviselő, így kilenc éves lányuk elhelyezése komoly problémát jelentett. A főigazgató mindenkit arra bátorít, ha ilyen nehézségekkel küzdenek, éljenek az egyetem által felajánlott lehetőséggel. – Panka lányom minden nap örömmel megy, és fantasztikus élményekkel tér haza – meséli dr. Gajdácsi József. Itt kis közösségben lehetnek, ahová a lányom nagyon hamar beilleszkedett, a konduktorok kedvesek, mindenben segítenek, közösen megírják a leckét, de figyelnek arra is, hogy más területeken is fejlesszék őket, délután a szabad levegőn vannak, együtt tornáznak – osztotta meg tapasztalatait.

További információ, valamint jelentkezés az Emberierőforrás-gazdálkodási Főigazgatóság honlapján: <https://semmelweis.hu/human/2020/04/03/tajekoztato-a-semmelweis-egyetem-munkatarsainak-biztosított-gyermekfelugyeletrol/>

Nemzetközi felmérés indult a koronavírus testi-lelki hatásainak vizsgálatára

A 75 ország, 200 kutató és több nemzetközi és nemzeti szervezet vesz részt abban a projektben, amely a koronavírus és a járványhelyzet testi-lelki jólétre gyakorolt hatásait kutatja. Magyarországon a vizsgálatot a Semmelweis Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikájának professor emeritusa, dr. Bitter István vezeti. Az online kérdőív magyar nyelven is elérhető, május 1-je óta tölthető ki.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvény-szervezési Igazgatóság

Miközben hazánkban május 1-jével elindult az országos, reprezentatív koronavírus-szűrővizsgálat, mely pontos képet kíván adni a járvány kiterjedéséről, Collaborative Outcomes study on Health and Functioning during Infection Times (COH-FIT) néven egy nemzetközi felmérés is elkezdődött, amely a vírus és a járványhelyzet testi-lelki jólétre gyakorolt hatásait kutatja.

Az online felmérés magyar nyelvű változata 2020. május 1-jétől érhető el. A COH-FIT kérdőív kitöltőinek köre országtól függően változik, Magyarországon jelenleg csak felnőttek vehetnek részt a kutatásban. Az internetes, anonim kérdőív kitöltése kb. 30-35 percet vesz igénybe – mondta el dr. **Bitter István**, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika professor emeritusa, a magyarországi kutatás vezetője. A három részből álló kérdőívben a demográfiai, valamint a koronavírus általi érintettséghez kapcsolódó adatok mellett

Fotó: Kovács Artila – Semmelweis Egyetem

járvány hatására keletkező és/vagy súlyosbodó szomatikus és mentális betegségek elleni intervenciók megtervezéséhez is fontosak lehetnek. – Az ilyen típusú, sokunkat érintő, halálalossággal is járó eseményekről tudjuk, hogy komoly testi és lelki következményei vannak. Korábban természeti katasztrófák esetében például megfigyelték, hogy sokaknak romlanak a már meglévő, krónikus betegségei és mentális problémái, másoknál ekkor derülhetnek ki ilyen betegségek – magyarázta dr. Bitter István, miért fontos a pandémiának ezt a vetületét is vizsgálni. Ráadásul ez azon ritka alkalmak egyike, amikor az érintettek saját állapotukról, az életükben és testi-lelki működésükben bekövetkezett változásokról nyilatkozhatnak. Az egészségügyben dolgozókat például fokozottabban sújtja a járvány, most név nélkül ők is beszámolhatnak saját állapotukról – tette hozzá a professor.

Dr. Bitter István szerint nem csak az fontos, hogy minél többen töltsék ki a kérdőívet, hanem az is, hogy minél hamarabb a lehető legtöbben részt vegyenek a vizsgálatban: a COH-FIT

ugyanis a korlátozások előtti állapotokat úgy méri fel, hogy a két héttel előtti jellemzőkre kérdez rá. A korlátozásokat azonban eltérő ütemben oldják fel a fővárosban és vidéken, így lehetséges, hogy mire eljut az emberekhez a kérdőív, az elmúlt két hétre vonatkozó kérdések így már nem a korlátozások előtti állapotokat érintik. Minél több résztvevő segít válaszaival, annál jobban fel tudunk készülni a járvány testi és lelki egészségre gyakorolt káros hatásainak megelőzésére, leküzdésére – hangsúlyozta.

A COH-FIT projektben 200 kutató és több nemzetközi, valamint nemzeti szervezet vesz részt. A támogatók között megtalálhatjuk a Zucker Orvostudományi Egyetemet (Hofstra/Northwell, NY, USA) és a Feinstein Orvostudományi Kutatóintézetet (New York, NY, USA), az olaszországi Pádai Egyetem Idegtudományi Intézetét és az Európai Neuropszichofarmakológiai Kollégium (ECNP) Mentális Zavarok Megelőzése és Mentális Egészség Promóciója Hálózati Csoportját (PMD-MHP Network Group) is. A felmérést május első hetének közepéig 6 kontinens 75 országából több mint 9600-an töltötték ki.

Forrás: COH-FIT

a testi-lelki jólétét, szociális kapcsolatait, aktivitását érintő kérdésekre kell válaszolniuk a kitöltőknek. A felmérés az érzésekre, gondolatokra és állapotokra jellemzően kétszer kérdez rá: a koronavírus előtti és a mostani időszakot is érintve, így felmérve, milyen változásokat hozott életünkbe a pandémia – részletezte dr. Bitter István.

A projekt nemcsak a jelenlegi koronavírus-járvány káros következményeinek csökkentésében és a jövőbeni hasonló helyzetek esetében nyújthat segítséget az ilyen következmények megelőzésében, de olyan értékes adatokat is szolgáltat, melyek a

Az online felmérés magyar változata az alábbi linken érhető el:

<https://www.coh-fit.com/?lang=hu>

Online prevenciós programokat indított az Egészségfejlesztési Központ

A Semmelweis Egyetem Egészségfejlesztési Központja ingyenes, online prevenciós szolgáltatásokat indított 2020 márciusában az egyetemi hallgatók és dolgozók számára. A szolgáltatási portfólió egyéni tanácsadásokat és csoportos foglalkozásokat egyaránt tartalmaz.

Keresztes Eszter, Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az egyéni tanácsadások során az aktuális egészségi állapot felmérését követően a központ munkatársai személyre szabott, komplex egészségtervet állítanak össze. Ennek keretében táplálkozástudományi szakemberekkel történő konzultáción egyénre szabott táplálkozási tanácsadás történik, melynek szükség esetén étrendtervezés, továbbá egyéni vagy csoportos mozgásprogram is része. A szolgáltatásokat a szakemberek a járványügyi helyzetre való tekintettel előzetes bejelentkezést követően online, Zoomon tartják meg.

Az egészség megőrzésében és fejlesztésében kiemelt szerepe van a rendszeres testmozgásnak is. Az alapvetően csoportos foglalkozásokat a központ szakemberei most otthon is elvégezhető módon, szintén Zoomon keresztül biztosítják. Dr. **Papp Magor**, az Egészségfejlesztési Központ vezetője hangsúlyozta: kulcsfontosságú, hogy mind a túlterhelt egészségügyi szakemberek, mind a mozgásszegény életformára – távoktatásra, korábban otthoni munkavégzésre – kényszerült hallgatók, illetve dolgozók megfelelő mértékű figyelmet fordítsanak az egészségük megőrzésére. A szolgáltatások kialakításánál fontos szempont volt, hogy mindenki megtalálja az egészségi állapotának és időbeosztásának megfelelő mozgásformát. Az egészségügyi ellátásban dolgozó kollégák számára például külön napindító- és estköszöntő jóga

Forrás: fitnessenhancement.com

választható, mely segítséget nyújt a fokozott terhelést követő relaxációban és felfrissülésben. A jelenlegi szolgáltatások a későbbiekben – a visszajelzések alapján – további egyéni- és csoportos foglalkozásokkal fognak bővülni.

A szolgáltatások elérhetők a központ honlapján: <https://semmelweis.hu/egeszsegfejleszt-es-online-egeszsegyszolgaltatasok/>

Tematikus héttel tisztelgett Semmelweis Ignác előtt a Budapesti Operettszínház

Két évvel a Semmelweis-emlékévé és a *Semmelweis* című zenés színházi darab bemutatója után az Operettszínháznál ismét a világhírű orvos állt a reflektorfényben – tanításai a kézmosás fontosságáról ugyanis ismét aktuálissá váltak.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Mi a művészzel tesszük szebbé az életet. Ők az életüket kockáztatják, hogy életet mentsenek – írja a Budapesti Operettszínház közösségi médiában megjelent videójában. A koronavírus elleni harc főszereplői ritkán láthatóak a színpadon, munkájuk és elhivatottságuk azonban fontosabb, mint valaha – épp ezért az intézmény előttük tisztelve 2020. május 11-17. között tematikus hetet szentelt **Semmelweis Ignác**nak, egyetemünk névadójának, aki korát megelőzve több mint 150 éve felfedezte a fertőzés leküzdésének egyik hatásos módszerét: a kézmosást. Tanításai idén, a koronavírus-járvány idején ismét előtérbe kerültek, így mindössze két évvel születésének 200. évfordulója után ismét mindenki Semmelweis Ignácra figyelt: márciusban a Google főoldala emlékezett meg rá, a világ vezető lapjai írtak róla, Wikipédia-szócikke pedig bekerült a világ legolvasottabb bejegyzései közé.

A Budapesti Operettszínház a 2018-as emlékévé keretében mutatta be **Raymond J. Lustig** és **Matthew Doherty** *Semmelweis* című *oratórikus operáját*. A mostani tematikus héten ebből láthattunk részleteket az Operettszínház Facebook-oldalán: a darabban Semmelweist játszó **Szabó P. Szilveszter** három tételt is előadott, de hallható volt **Frankó Tünde** anyákról és gyermekeikről

Forrás: Budapesti Operettszínház

szóló dala is. A művészeti produkciókat a Semmelweis Egyetem vezető tisztségviselőinek gondolatai és visszaemlékezései egészítették ki. Dr. **Merkely Béla**, az egyetem rektora Semmelweis Ignác jelentőségéről beszélt; dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar dékánja felhívta a figyelmet arra, milyen hatással volt a világhírű magyar orvos az egyetem 250 éves alapítása előtt tisztelgő jubileumi tanévben megújult orvosképzésre, dr. **Rosivall László** egyetemi tanár, a Semmelweis Emlékbizottság elnöke Semmelweis szemléletét és forradalmi újításait részletezte.

Dr. Buday László: Az elmúlt közel 30 évben a növekedési faktorok jelátviteli pályáit kutattam

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Széchenyi-díjjal tüntették ki dr. Buday László orvos-biokémikust, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet egyetemi tanárát, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagját, a Természet-tudományi Kutatóközpont Enzimológiai Intézetének igazgatóját. Tudományos pályája során a sejtek közötti jelátviteli folyamatok vizsgálata területén elért kiemelkedő kutatási eredményei hozzájárultak a célzott daganatterápia alkalmazásához.

Bódi Bernadett Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Hatalmas megtiszteltetés számomra, hogy a tudományos szakmai teljesítményért adható legmagasabb díjjal tüntettek ki – mondta az elismerésről dr. **Buday László**. Az egyetemi tanár a tudományos pályája során a sejtek közötti jelátviteli folyamatok vizsgálata területén elért kiemelkedő kutatási eredményei, a biokémia, illetve molekuláris biológia oktatásában végzett magas szintű munkája, továbbá jelentős tudományos közéleti tevékenysége elismeréseként részesült Széchenyi-díjban.

A tudományos tevékenységét az elmúlt közel 30 évben a növekedési faktorok jelátviteli pályáinak kutatása fedte le. – Már gyermekkoromban is nagyon érdekelt a biológia, eredetileg biológusnak is készültem, de végül mégis az orvosi egyetemre jelentkeztem – emlékezett vissza. Egyetemi tanulmányai alatt az akkor még I. Sz. Kémiai-Biokémiai Intézetben dr. **Faragó Anna** professzor munkacsoportjában kezdett el kutatni, ahol a sejtek növekedését és osztódását szabályozó speciális enzimeket, a protein-kinázokat és azok jelpályáit tanulmányozta. Egy ösztöndíj segítségével több mint két évet kutathatott Londonba, ahol rájöttek az úgynevezett Ras fehérjék aktiválódási mechanizmusára. A Ras alapesetben a sejt-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

növekedést szabályozza a szervezetben, ha ez mutálódik, vagy a szervezet nem képes a működését kontrollálni, akkor extrém mértékű sejtburjánzást okozhat. Ezért is van, hogy a Ras mutációi jelentős szerepet játszanak rákos megbetegedésekben – magyarázta. Kollégáival elsőként fedezték fel azt a mechanizmust, mellyel a növekedési faktorokat érzékelő receptorok továbbadják a jelet a Ras fehérjék felé.

Londonból hazatérve ismét dr. Faragó Anna munkacsoportjához csatlakozott, ahol tovább folytatta a jelátviteli pályák kutatását; 2006-ban pedig átvette a kutatócsoport vezetését. Az évek során több fehérjét és szabályozási mechanizmust is felfedeztek. – Egyre szélesebb területeket kezdünk el kutatni, egy idő után már nemcsak a sejtosztódást vizsgáltuk, hanem azok mozgását is – mutatott rá. Rájöttünk, ha növekedési faktortal kezelünk sejteket, akkor azok sejtosztódással, sejtmozgással vagy az egyes gének fehérjékbe történő átírásával válaszol-

nak, attól függően, hogy mi az adott sejt szerepe – ismertette, hozzátéve: az elmúlt években azokra a jelpályákra koncentráltak, amelyek a sejtek mozgásának szabályozásában meghatározóak. Dr. Buday László hangsúlyozta, hogy ennek kutatása nemcsak a fiziológiás sejtműködés megértéséhez viszi közelebb a biológusokat, de intenzív kutatás folyik a daganatos sejtek mozgásának terén is. Sikerült azonosítani egy olyan, úgynevezett állványfehérjét, amely több növekedési faktor receptor jelpályájában is kritikus szerepet játszik. Ez az állványfehérje számos emberi daganat, mint a gyomor-, vastagbél- vagy tüdőrák, esetében jelentősen fel- szaporodik a sejtekben. – Mindezek alapján úgy tűnik, hogy megtaláltuk a növekedési faktor jelátviteli pályáinak egyik olyan komponensét, amelynek gátlása terápiás lehetőséget biztosíthat a daganatos megbetegedések esetében – fejtette ki Buday László. Életének egy fontos szakasza volt, mikor 2009-ban elnyerte a Lendület-pályázatot, majd 2010-től a Természet-tudományi Kutatóközpont Enzimológiai Intézetének igazgatója lett. Mint mondta, új feladatai mellett is sokáig visszajárt egyetemi kutatócsoportjához, illetve félállásban a mai napig részt vesz az oktatásban. – A Semmelweis Egyetemen kezdtem a pályám, és ma is fontos része az életemnek – fogalmazott. Jövőbeli terveiről szólva elmondta, nyolcfős kutatócsoportjával tovább folytatja a tirozin-kináz jelpályáinak kutatását, illetve komoly szakmai kihívás számára, hogy a Magyar Akkreditációs Bizottság tagjaként a doktori iskolák jövőbeli akkreditációjáért felelős kollégium vezetőjévé választották, így részt vesz az egyetemek akkreditációs rendszerének megújításában.

Akadémiai díjban részesült dr. Szabó Dóra, az Orvosi Mikrobiológiai Intézet igazgatója

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) elismerését idén tizennyolc kutató és tudományos szakember kapta meg, köztük az Orvosi Mikrobiológiai Intézet igazgatója, dr. Szabó Dóra egyetemi tanár is.

Szabó Ádám Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság; mta.hu

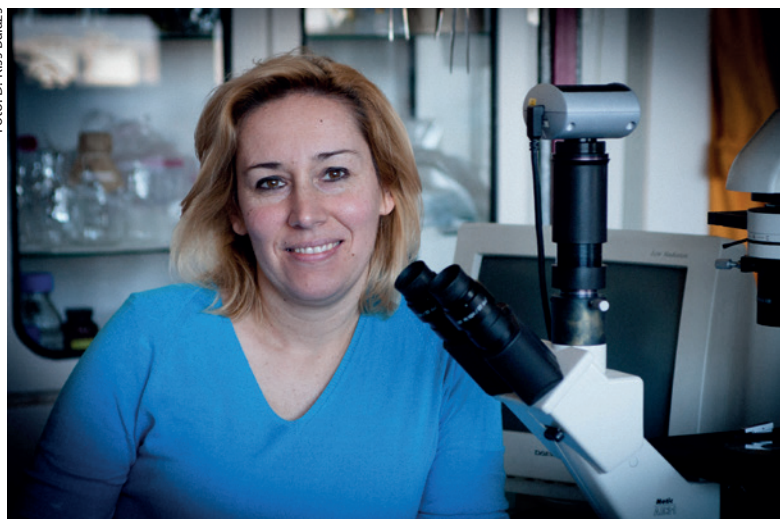
Az Akadémiai Díjat a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége a kiemelkedő tudományos munkásságok elismeréseként ítéli oda, általában a közgyűlés első napján. Idén a koronavírus okozta járványhelyzet miatt azonban erre nem kerülhetett sor, így rendhagyó módon az MTA a közgyűlés tervezett időpontjának napján, május 4-én honlapján tette közzé a díjazottak névsorát.

Az Akadémiai Díjat elnyerők közé tartozik dr. **Szabó Dóra**, az MTA doktora, az Orvosi Mikrobiológiai Intézet igazgatója, egyetemi tanára is. Az elismerést a kórházi fertőzéseket okozó, multi-drugrezisztens Gram-negatív baktériumok molekuláris vizsgálatában, illetve a baktériumok és rezisztenciagének terjedésében szerepet játszó tényezők tanulmányozásában kifejtett kiváló kutatómunkájáért érdemelte ki.

A kitüntetettek a díjakat a következő személyes részvétel mellett zajló közgyűlésen vehetik majd át a hagyományoknak megfelelő, ünnepélyes keretek között.

A díjazottak teljes névsora elérhető az akadémia honlapján.

Fotó: D. Kics Balázs

Népszerűek a Semmelweis Egyetem képzései a felvételizők körében

A társegyetemekkel összehasonlítva mindegyik képzés esetén a Semmelweis Egyetemre szeretne bejutni a legtöbb felvételiző az első helyes jelentkezéseket tekintve. Az idén 250 éves egyetem összességében – annak ellenére, hogy szakegyetemenként csak orvos- és egészségtudományi képzéssel foglalkozik – a 8. legnépszerűbb felsőoktatási intézmény az országban az Oktatási Hivatal (OH) felvételi statisztikái alapján.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem hat karának képzéseire 8682 jelentkezés érkezett a 2020/21-es tanévre, ebből első helyen 3608-an jelölték meg az idén 250 éves egyetemet. Az OH adataiból kiderül, hogy az orvos- és egészségtudományi képzés az ötödik legnépszerűbb idén, a felvételizők mintegy 10 százaléka adta be a jelentkezését első helyen ilyen területre.

Fontos kiemelni, hogy a csak orvos- és egészségtudományi képzéssel foglalkozó Semmelweis Egyetem szakegyetemenként áll a 8. helyen az ország 51 felsőoktatási intézménye között az első helyes jelentkezéseket figyelembe véve.

A felvi.hu-n olvasható adatok szerint az Általános Orvostudományi Kart 1110-en, az Egészségügyi Közszolgálati Kart 190-en, az Egészségtudományi Kart 1745-en, a Fogorvostudományi Kart 309-en, a Gyógyszerésztudományi Kart 159-en, a Pető András Kart pedig 95-en jelölték meg első helyen. A társegyetemekkel összehasonlítva mindegyik képzés esetén a Semmelweis Egyetemre szeretnének a legtöbbet bejutni első helyes jelentkezéseket tekintve.

A korábbi évekhez hasonlóan idén is kizárólag elektronikusán lehetett jelentkezni a felsőoktatási képzésekre, a ponthatárokat és a felvételi eredményeket várhatóan július 23-án hirdetik ki. A 2020-as felsőoktatási felvételi eljárásban összesen 3550 hallgatót vehet fel a Semmelweis Egyetem a felvi.hu adatai szerint.

A Semmelweis Egyetem újabb munkatársait választották a Fiala Kutatók Akadémiájának tagjai közé

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) közfeladataival összhangban működő tudományos társaság, a Fiala Kutatók Akadémiája (FKA) újabb 12 fiatal kutatót választott be tagjai közé, köztük a Semmelweis Egyetem két munkatársát, dr. Lázár Zsófiát és Bazsáné dr. Csuka Dorottyt.

Sturbán László Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A 2019-ben létrejött Fiala Kutatók Akadémiájának célja többek között a Magyar Tudományos Akadémia munkájában való részvétel, a fiatal kutatók közösségének képviselete Magyarországon és nemzetközi szinten, valamint a tudományos ismeretterjesztés. A Fiala Kutatók Akadémiája 24 taggal indult el, köztük az egyetem 4 munkatársával, hozzájuk csatlakozik idén májustól 12 újabb kutató, ezzel 36 főre emelve az FKA tagjainak számát. Az újonnan megválasztottak tagsága május elsejétől kezdődik és

5 éves időtartamra szól. A májusi beiktatást követően az FKA tagjai között a Semmelweis Egyetem 6 munkatársa szerepel: a két új tag dr. **Lázár Zsófia** (Pulmonológiai Klinika) és **Bazsáné dr. Csuka Dorottya** (III. Sz. Belgyógyászati Klinika), a korábbi tagok dr. **Alpár Donát** (I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet), dr. **Béni Szabolcs** (Farmakognóziák Intézet), dr. **Enyedi Balázs** (Élettani Intézet) és dr. **Toldi Gergely** (Laboratóriumi Medicina Intézet).

A tagok teljes listája az MTA honlapján érhető el.

Dr. Harsányi László: Nem elég a tudás, az emberi kvalitás is kell

Dr. Harsányi László több mint 40 éve, 1979 óta dolgozik a Semmelweis Egyetem I. Sz. Sebészeti Klinikáján. Nemrégiben a sebészet és a gasztroenterológia területén elért kimagasló szakmai és tudományos eredményei elismeréseként a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetésben részesült, az egyetem pedig a leköszönő vezetőknek szóló arany pecsétgyűrűvel tüntette őt ki, miután kilenc év igazgatói munka után idén átadta helyét a klinika új igazgatójának, dr. Szijártó Attilának.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

korábban nem volt példa hazánkban. Ehhez hasonlóan olyan végbéldaganat-sebészeti eljárásokat is az elmúlt években vezettünk be, melyek korábban egy helyen már zajlottak ugyan Magyarországon, de koncentrált és tudományosan is megalapozott formában nem igazán végezték még ezeket – mondta el dr. Harsányi László. Az úgynevezett rehabilitációs módszer, vagyis az olyan komplex műtéti előkészítés, ami a páciens teherbíró képességét fokozza, szintén az elmúlt időszakban teljesedett ki. Egyetlen olyan dolog van, amit nem sikerült megvalósítani: nagyon szeretünk volna, ha Magyarországon is megjelenik a robotsebészet, erre azonban eddig még nem került sor – jegyezte meg.

Dr. Harsányi László idén a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetésben részesült főként a sebészet és a gasztroenterológia területén elért kimagasló szakmai és tudományos eredményei elismeréseként, az egyetem pedig a le-

köszönő vezetőknek szóló arany pecsétgyűrűvel tüntette ki. Először azt mondja, meglepetés volt számára, azonban úgy érzi, hogy ezt a díjat mindig egy közösség képviselője kapja meg a közös munka elismeréseként, így ez a klinika mostani dolgozóinak, valamint elmúlt 100 éves hagyományának is ugyanúgy szól, mint neki.

Bár elmondása szerint a mindennapi műtéti terhelést még mindig bírja fizikailag, tapasztalatait már inkább csak a nehezebb feladatok megoldásába és az oktatásba szeretné fektetni. A klinikán a sebész munkatársak gardája örvendően megfiatalodott, a jövőben nekik szeretne segíteni a tapasztalataival – osztotta meg terveit, hozzátéve, hogy szerencsére sosem érték nagy csalódások a szakmai életében, büszke minden munkatársára, akivel együtt dolgozhatott. A klinika új igazgatójával, dr. Szijártó Attilával már évtizedek óta ismerik egymást, és amikor formálisan is átadta neki az igazgatói pozíciót, akkor a hagyományoknak megfelelően egy kis tárgyi emlékekkel lepte meg: egy idézettel ellátott fotót adott át **Dollinger Gyuláról**, az I. Sz. Sebészeti Klinika első igazgatójáról. Ez a kép kifejezetten becses számomra, mivel Dollinger lányától kaptam még kinevezésem idején – emlékezett vissza dr. Harsányi László. Felidézte, hogy első kari tanácsi hozzászólásában nagy elődjét idézte: amikor ugyanis Dollinger Gyulát kinevezték a klinika vezetőjének, megköszönte, hogy tudásában és jellemében bízva ezzel a nehéz feladattal bízták meg őt, s erről szól az idézet a fotó hátulján. Azt gondolom, hogy ez egy nagyon fontos üzenet a szakmánk és minden vezető számára: nem elég a tudás, az emberi kvalitás is kell! Biztos vagyok benne, hogy a klinika eddigi igazgatóihoz hasonlóan Szijártó professzor úr is megfelel ennek a követelménynek – emelte ki dr. Harsányi László.

Sturbán László

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Egyik ágon negyedik generációs orvoscsaládból származom, így a pályaválasztásom nem volt annyira meglepő. 1979. október elsején kaptam meg a közalkalmazotti kinevezésemet az I. Sz. Sebészeti Klinikán, és azóta is itt dolgozom, szóval végigjártam a ranglétrát – idézte fel a kezdeteket dr. **Harsányi László**. A negyven évem körülbelül felét töltöttem valamilyen vezetői beosztásban, előbb igazgatóhelyettes voltam, aztán 9 évig igazgató – tette hozzá a klinika leköszönt vezetője, aki büszke arra, hogy 2010-ben beadott igazgatói pályázatából szinte minden célkitűzést sikerült elérniük az évek során.

– Nagyon fontosnak tartottam egy bizonyos folytonosságot és a tradíciók ápolását, ezért ezekben az irányokban gondolkoztam tovább, amikor beadtam az igazgatói pályázatomat még 2010-ben – részletezte dr. Harsányi László. Mint mondta, fejleszteni szerette volna a daganatsebészetet, hiszen ezen a területen egyre kevesebb a technikai akadály. Egyebek mellett szakmaközi együttműködések szorgalmazott a klinikán, nemcsak az operatív társszakmákkal, hanem például az invazív radiológiával is. Ezek létrejötté nagyon sokat jelentett például a májsebészeti, vagy általában a daganatsebészeti innovációkban – számolt be az egyetemi tanár. Számos translációs szemléletű, eredményes kutatás zajlott, és zajlik továbbra is a klinikán, ez pedig azt jelenti, hogy a kísérleti műtőből gyakorlatilag azonnal áthelyezhető az eredmények a gyógyításba – ismertette az elmúlt évek eredményeit.

Persze az időközben máshol kifejlesztett újdonságok gyakorlatba történő beemelése is lényeges, így kezdtünk el például olyan speciális kétlépcsős májműtéti technikákat alkalmazni, melyekre

Dr. Szijártó Attila: Az új szabályok bevezetése mellett nagyon fontos a hagyományok tisztelete is

Az I. Sz. Sebészeti Klinikán évtizedek óta kimagasló szakmai színvonalon működik a máj-, epeúti és hasnyálmirigy sebészet, ennek továbbvitele és az ezzel kapcsolatos fejlesztési irányelvek is szerepelnek a március 4-ével megválasztott új igazgató tervei között. Dr. Szijártó Attila fiatal vezetőként az új szabályok bevezetése mellett fontosnak tartja a hagyományok tiszteletét is. Hosszú távú céljai között említette egy gasztroenterológiai centrum létrehozását a klinikán, valamint a transzlációs és klinikai vonalú kutatások további erősítését.

Bódi Bernadett Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Kötődésem az I. Sz. Sebészeti Klinikához az egyetemi éveimre vezethető vissza, itt indult a tudományos diákköri tevékenységem az 1990-es évek közepén, és kezdtem el érdeklődni a máj-, epe és hasnyálmirigy megbetegedések sebészeitől – idézte fel dr. **Szijártó Attila**, hozzátéve, hogy a mai napig ez a terület jelenti számára a fő kutatási és klinikai irányvonalat. 2001-es végzése óta dolgozik a klinikán, ahol az egyetemi ranglétrát bejárva 2016-ban igazgatóhelyettes, majd 2020. március 4-től igazgató lett, közben pedig 2019-től a Tudományos Diákköri Tanács elnökévé is megválasztották. – Egy 111 éves klinika vezetését vettem most át, amivel egy hihetetlenül nagy örökséget kaptam – fogalmazott. **Gárdonyi Géza** szavai különös erővel hatnak rám, miszerint *a falak ereje nem a kőben van, hanem a védők lelkében*. Ebben az épületben több száz orvos fordult meg az elmúlt évtize-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

sebésztechnikai, valamint transzlációs fejlesztések történtek. Az átláthatóságról szólva elmondta, tervei között szerepel a betegbiztonsági és minőségi mutatók konkrétabb megjelenítése, mely egybeesik a magyar sebésztársadalom jelen törekvéseivel is. Egy országos központi adatbázisban összegeznék az erre vonatkozó adatokat, mely hozzájárulna a hatékonyabb minőségbiztosítási kontrollhoz – mutatott rá.

Dr. Szijártó Attila kiemelte: az I. Sz. Sebészeti Klinikán évtizedek óta kimagasló szakmai színvonalon működik az emésztőszervi megbetegedések sebésze, különösen a máj-, epeúti és hasnyálmirigy sebészet, az országban a legnagyobb számban itt látnak el ilyen betegeket. Hozzátette: európai szinten is elismert eredményeket érnek el mind a műtéti számokban, mind pedig az elvégzett technikai újításokban. Az erre irányuló kutatásokat a jövőben tovább szeretné erősíteni, illetve az egyetem vezetésének törekvéseivel összhangban egy átfogó gasztroenterológiai centrumot szeretne létrehozni

a klinikán, mely az eddigi kollaborációt még inkább erősítené a gasztroenterológusok és a sebészek között. A centrum egy mérföldkő lenne mind hazai, mind pedig nemzetközi szinten – hangsúlyozta.

Újraszervezte a klinikán működő munkacsoportokat, újabb célokat tűzve ki számukra mind az oktatás, a kutatás, mind pedig a gyógyítás terén. Különös hangsúlyt fektet az úgynevezett morbiditás, mortalitási megbeszélésekre, melyeket havonta egy alkalommal szerveznek, hogy elemezzék a problémákat, esetleges kudarcokat. – Ezek jó alkalmat adnak a tanulásra, egyúttal rávilágítanak a fejlesztendő területekre is – vélte.

Az orvosképzés minőségének fejlesztése is célja, mint mondta, fontos, hogy a hallgatóknak a szakma szépségét, annak komplexitását egyszerűsített formában, közérthetően tudják átadni. A kurikulumreform kapcsán megvalósuló blokkosított oktatás keretében ez megvalósítható lesz – mutatott rá. Mint mondta, a hangsúly a graduális oktatás mellett a posztgraduális képzésre is terelődik, az egyetem Sebészeti Grémiumának elnökeként ez utóbbira komoly befolyása is van. Ennek megfelelően minden sebészeti képzésben részt vevő szakorvosjelöltnek hosszabb-rövidebb időt el kell tölteni az egyetem valamely klinikáján, annak érdekében, hogy a sebészet széleskörű profilját jobban megismerjék.

Az igazgató kitért arra is, hogy a 111 éves klinika felújítása is szerepel hosszú távú tervei között, mint fogalmazott, a korszerű betegellátáshoz szükséges a teljes körű rekonstrukció, ennek első lépései már el is indultak.

dekben, így a kialakult hagyományok és azok tisztelete elengedhetetlen – fogalmazott az igazgató. A hazai sebészeti ellátásban az I. Sz. Sebészeti Klinika mindig is kiemelkedő szerepet töltött be, egyfajta *zászlóshajó* és egyben iskolateremtő műhely, melynek jelenlegi, új hívószavai az értékteremtés, az értékkövetés, az elitképzés és az átláthatóság – mutatott rá. Vezetőként fontos számára a meglévő értékek gondozása és továbbadása, de új irányzatok bevezetését is feladatának tartja. Mint mondta, a klinika ebben korábban is jeleskedett, az elmúlt években különböző

Dr. Krivácsy Péter: A járvány megállítása nekünk is feladatunk nap mint nap

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Fenekestül felfordult az életünk minden területen, de most a megoldandó feladatot látom magam előtt, és azt, hogy ha mindenki elég jó, akkor eredményeket tudunk elérni. Bennem ez pozitív stresszt okoz, ami inspirál – mondja dr. **Krivácsy Péter**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika Sürgősségi Betegellátó Osztályának (SBO) vezetője. Az SBO-k mindenhol a COVID-19 ellátás első vonalának számítanak. A klinika kijelölt ellátóhely a koronavírus okozta megbetegedések vonatkozásában, a betegellátás teljes rendszerét át kellett alakítani a járványügyi helyzetre való felkészülés keretében, ami jelentős szervező- és logisztikai munkát igényelt. Megerősítettük a sürgősségi létszámát, és folyamatos forgásban dolgoznak a munkatársak itt, hiszen megterhelő

jelen helyzetben az első vonalban lenni – számol be. Azokat a betegeinket, akiknél a legkisebb mértékben is felmerül a fertőzés gyanúja, külön épületben, más betegutakon, teljes védőfelszerelésben látjuk el, és minden egyes esetben elvégezzük a tesztet. Kialakítottunk egy fertőző osztályt, ahol a teljes izoláció megvalósulhat abban az esetben, ha be kell fektetünk egy COVID-19 gyanús beteget – teszi hozzá. Dr. Krivácsy Péternek a személyes életében is sok változást hozott a jelenlegi helyzet. Mint mondja, nehéz számára, hogy nem találkozik a már felnőtt gyermekeivel, akik őt védik ezzel, mondván, hogy minden orvosra és ápolóra szükség van, és nem találkozik az idős szüleiével, valamint természetesen a barátaival sem. Mindezzel párhuzamosan ugyanakkor úgy érzi, hogy felértékelődött a kollégákkal való kapcsolatot. Nem könnyű feltöltődést találni a jelen helyzetben, ugyanakkor inspiráló és jóleső számára az este 8-kor az egészségügyieknek megszólaló taps, amit ő is hall az erkélyén, ha otthon van, és nagy hatással volt rá az LGT sláger feldolgozása, amellyel számos magyar énekes köszönte meg azok munkáját, akik nem maradhatnak otthon a jelen helyzetben.

– Sok munkát, sok készülést jelent a mostani helyzet, hogy a lehető legnagyobb biztonságot tudjuk biztosítani. Ebben beletartozik az is, hogy a gondozott, krónikus betegséggel élő gyermekek számára továbbra is biztosítsuk az ellátást és a koronavírusra nem gyanús eseteket ugyanúgy kezeljük, mint korábban. A megváltozott körülmények mellett arra is igyekszünk hangsúlyt fektetni és több intézkedést is tettünk, hogy az otthon lévő szülőknek tanácsot adjunk a kisebb egészségügyi problémákra. Összességében a megoldandó feladat a járvány megállítása és emellett minden beteg gyermek számára az egészségügyi ellátás biztonságos fenntartása. Ebben van feladatunk nap mint nap – összegzi az osztályvezető főorvos.

Dr. Kuthi Luca: Fontos, hogy a járvány okozta kihívásoknak minél jobban megfeleljünk

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Rendkívül inspiráló számomra idősebb kollégáim hozzáállása, akik még ebben a nehéz helyzetben sem veszítették el humorérzéküket, és folyamatosan bátorítanak bennünket – osztja meg dr. **Kuthi Luca**, a klinika kardiológus rezidense, akinek munkájába a jelenlegi járványügyi helyzet jelentős változásokat hozott. Mint mondja, jártasságot szerzett az elektronikus egészségügyi szolgáltatási térben (EESZT), ezen belül is különösen az e-recept felírásában, de a digitális oktatás is új kihívások elé állította. Dr. Kuthi Luca kiemelte, a szívbetegekre különösen nagy veszélyt jelent a vírus, így a fokozott biztonsági intézkedések betartása elengedhetetlen. Ennek részeként a klinikára csak szigorú ellenőrzést követően lehet belépni, azokat a betegeket, akiknél a legkisebb mértékben is felmerül a fertőzés gyanúja, egy kifejezetten erre a célra elszeparált részlegbe küldik, ahol az őket ellátó kollégák teljes védőfelszerelésben dolgoznak – számol be.

Fontos, hogy a járvány okozta új kihívásnak minél jobban tudjunk felelni, ezért folyamatos szakmai képzéseken veszünk részt, ahol a többi között megtanulhatjuk a COVID-19-es betegek speciális lélegeztetését is – mutat rá. Azt tapasztaljuk, hogy betegeinket pszichésen is nagyon megviseli ez az új helyzet, nekünk ezt a megnövekedett stresszt is kezelniünk kell, ami nagy kihívás mind szakmailag, mind pedig emberileg – véli. Sokat segít az idősebb, tapasztaltabb aneszteziológus kollégák hozzáállása,

akik felkészítenek minket a súlyosabb helyzetekre, nagy biztonságot adva ezzel számunkra – osztja meg a rezidens, aki úgy látja, hogy a kialakult járványhelyzet még szorosabbá tette a kollégák közti kapcsolatot.

Dr. Kuthi Luca a magánéletében is igyekszik betartani az előírásokat, mint mondja, nehéz számára is, hogy nem mehet haza vidéken élő, krónikus beteg édesanyjához, de az online technika lehetőségei némiképp kárpótolják és megkönnyítik ezt a mindenki számára nehéz időszakot.

Dr. Kecskés Tamás: Észrevétlenül kell részei legyünk az egyetemnek

Sturbán László

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A mi dolgunk átvenni azokat a feladatokat, melyekre a megnövekedett terhelés miatt nem biztos, hogy lenne energiája az egyetemnek. Eközben persze érvényesítenünk kell a járvánnyal kapcsolatos biztonsági és vagyonvédelmi szabályokat is, képviselve az egyetem érdekeit és maradéktalanul eleget téve a kormányrendeletben foglaltaknak – ismertette dr. **Kecskés Tamás** alezredes, a Semmelweis Egyetem kórházparancsnoka. Mint mondja, az egészségügy és a rendvédelem ugyan sokban különbözik, de ha azt kívánja tőle a munkája, hogy az egészségvédelem terén segítsen, akkor ezt teszi. Igyekeztünk úgy integrálódni az intézmény mindennapjaiba, hogy az semmilyen disszonanciát ne okozzon annak működésében. Mi észrevétlenül kell részei legyünk az egyetemnek és közben teljesíteni a ránk kiszabott feladatot – emelte ki a rendőr alezredes.

Bár munkája sok mindenben változott az elmúlt időszakban, a magánéletében nem érezte meg ezt: azt szoktuk mondani, hogy az állásunk 8 óra munkából áll, minden más időnk pedig home office – vallja. Számomra – és ahogy látom, az egyetem vezetősége számára is – ismeretlen az, hogy nyolc órát dolgozunk, aztán elengedjük a munkát és nem foglalkozunk vele – tette hozzá. Ezzel kell bármely orvosnak összeegyeztetnie az életét, és ezzel kell nekem is – árulta el dr. Kecskés Tamás.

A Semmelweis Egyetemet egy professzionális csapatnak látja,

ahol a legelejétől kezdve profin, nyitottsággal és pozitív hozzáállással fogadták őket, mintha már évek óta itt lennének. – Ha lehet így mondani, akkor a Semmelweis-család részévé váltunk – tette hozzá. Ha holnaptól valaki azt mondaná, hogy véglegesen itt kell dolgoznom, akkor ugyanolyan zökkenőmentesen menne a munka, mint az eredeti tisztségemben – fejezte be gondolatmenetét a Semmelweis Egyetem kórházparancsnoka.

Dr. Czibalmos Csilla: Az SBO az egyetem kapuja, így az itt zajló munka kiemelten fontos a járvány megfékezésében

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Most mindnyájunk munkája kicsit megváltozott, mások a kihívások, amelyek szokatlan helyzetek elé állítanak bennünket, de ebben a megváltozott helyzetben is helyt kell állnunk – mondja dr. **Czibalmos Csilla**, aki a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika kardiológus rezidenseként került át a Külső Klinikai Tömb Sürgősségi Betegellátó Osztályára. A járványügyi helyzet miatt az SBO-n dolgozók körét különböző klinikákról érkező szakorvosokkal, rezidensekkel és ápolókkal bővítették ki. – Ez egy hatékony interdiszciplináris környezetet teremt, ahol egymástól is nagyon sokat tudunk tanulni – véli a rezidens, hozzátéve, hogy az SBO-k mindenhol a COVID-19 ellátás első vonalának számítanak, egyfajta *kapuként* funkcionálnak, így az itt zajló munka kiemelten fontos a járvány megfékezésében. – Én azt látom a kollégáimon,

hogy mindenki elképesztően pozitív hozzáállással és kitartással végzi a munkáját, ami számomra is nagyon inspiráló – fogalmaz. Kiemelte az önkéntes orvostanhallgatók munkáját is, akik szintén nagyon aktívan csatlakoztak a betegellátáshoz.

Mint mondja, az SBO-n is teljesen megváltozott az élet, létrehoztak egy úgynevezett vörös zónát azon betegek részére, akiknél felmerül a COVID-19 infekció gyanúja. – Az ún. vörös zónában a munka sokszor újszerű kihívások elé állít minket, így kiemelten fontos a csapatmunka, ami abszolút meg is valósul – mutat rá. A védőöltözet és a szokatlan környezet miatt különösen fontos a betegekkel történő jó kommunikáció és empátia; a betegvizsgálat is eltér a megszokottól, például a fonendoszkópot felváltotta a tüdőultrahang rutinszerű használata – osztja meg.

A személyes kapcsolatok beszűkülése számára is nehéz: családtagjainkkal most csak a távolból tudjuk egymást támogatni – meséli. Dr. Czibalmos Csilla úgy véli, ebben az időszakban különösen fontos, hogy fordítsunk időt saját magunkra is. Mint mondja, számára a sport jelenti a leghatékonyabb kikapcsolódási formát. – Igaz, a páros tenisz meccsekről most egy ideig le kell mondanom, de azért megtalálom a módját, hogy mozogjak.

Fotók: Kovács Attila - Semmelweis Egyetem

Új cikksorozatot indítottunk az egyetemi honlapon, amelyben bemutatjuk, milyen változásokat hozott az egyetem különböző területeken dolgozó munkatársai életébe a jelenlegi járványügyi helyzet.

Az oldalpáron az első négy ilyen, április 15. és május 3. között készült interjú olvasható.

Légzéstámogató eszközöket adományozott a Semmelweis Egyetemnek a MOL

Öt légzéstámogató eszközt adományozott a MOL mintegy 19 millió forint értékben a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikájának, hogy ezzel járuljon hozzá a gyógyító munkához a rendkívüli járványügyi helyzetben. A gépek a veszélyhelyzet megszűnését követően is a klinikán maradnak, és szerephez jutnak az orvos- és szakdolgozó továbbképzésben is.

Forrás: Semmelweis Egyetem, MOL

Az adományként kapott légzéstámogató eszközöket az akut szív-élgtelen betegek légzéstámogatására használják a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán. Használatukkal elkerülhető az érintett betegek intubálása és tartós lélegeztetőgépre helyezése, de alkalmazhatók a lélegeztetőgépről lekerült betegek oxigénterápiájára is, illetve váladék oldására is párástás segítségével. – Tudjuk azt, hogy a koronavírus különösen veszélyes lehet a szívbeteg számára. A MOL által adományozott magas áramlású oxigént biztosító légzéstámogató eszközök használata náluk nagyon fontos lehet a gyógyuláshoz – mondta el dr. **Merkely Béla** klinikaigazgató, a Semmelweis Egyetem rektora, miután **Ratatics Péterrel**, a MOL Magyarország ügyvezető igazgatójával megtekintették az eszközöket a klinika intenzívterápiás részlegén.

– A MOL Magyarország felelős vállalatként immár nem csak a védekezést és megelőzést, hanem a gyógyítást is segíti a koronavírus elleni küzdelemben. Ennek egyik elemeként mintegy 19 millió forint értékben, öt légzéstámogató eszközt biztosított a klinika számára – mondta Ratatics Péter, a MOL Magyarország ügyvezető igazgatója.

A Semmelweis Egyetem városmajori klinikáján a koronavírus-gyulladású betegeket egy elkülönített intermedier részlegben kezelik, ahol minden szükséges felszerelés – így lélegeztetőgép is – rendelkezésre áll az ellátásukra.

Kétezer liter kéz- és felületfertőtlenítőt szállított ki a MOL a Semmelweis Egyetem részére

A Semmelweis Egyetem minden betegellátó intézetébe, valamint egyéb szervezeti egységekhez is kerül fertőtlenítőszer a MOL 2000 literes szállítmányából. A Külső Klinikai Tömb udvarára érkezett szállítmányt dr. Hankó Balázs stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes fogadta, jelen volt a MOL NyRt. részéről Ratatics Péter, a cég magyarországi ügyvezető igazgatója, továbbá György László, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) gazdaságstratégiaért és szabályozásért felelős államtitkára.

Dobozi Pálma; MTI Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Hankó Balázs** emlékeztetett arra, hogy a Semmelweis Egyetemen mintegy negyven különböző egységben, klinikán folyik a gyógyító munka, elsősorban ide kerülnek a most átvett kéz- és felületfertőtlenítő szerek, de utóbbiból egyéb, kiszolgáló szervezeti egységek is kapnak. Kiemelte, hogy az egyetem eddig is folyamatosan biztosította a kéz- és felületfertőtlenítést, ugyan-

akkor a mostani járványügyi helyzetben, jelentősen megemelkedett ezekre a szerekre az igény, amelyre hatékony választ adott a MOL a gyártási kapacitások átcsoportosításával. Hangsúlyozta, hogy a járvány elleni védekezésben, a munkatársak és a betegek biztonságának garantálásában alapvető a fertőtlenítőszer szerepe, hiszen a koronavírussal szembeni védekezés leghatékonyabb eszközei között van a higiénés szabályok betartása – természetesen a társadalmi távolságtartási szabályok, valamint az egészségügyi ellátás során a megfelelő védőeszközök, a lakosság körében a megfelelő helyzetekben és módon használt maszk viselése mellett.

A csütörtöki szállítmánnyal több mint 2000 liter kéz- és felületfertőtlenítő érkezett a Semmelweis Egyetemre a MOL csoporthoz tartozó MOL Lub Kft.-től. Az átadáson jelen volt a MOL NyRt. részéről **Ratatics Péter**, a cég magyarországi ügyvezető igazgatója, továbbá **György László**, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) gazdaságstratégiaért és szabályozásért felelős államtitkára.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2020/04/23/ketezer-liter-kez-es-feluletfertotlenitot-szallitott-ki-mol-a-semmelweis-egyetem-reszere/>

Trepán stopper – az orvoslás történetének egyik első műszerét teszi hatékonyabbá dr. Farkasdi Sándor és dr. Czumbel László Márk találmánya

Az Orálbiológiai Tanszék munkatársai, dr. Farkasdi Sándor és dr. Czumbel László Márk nyerték el a leginnovatívabb PhD-munkáért járó 2019-es Innovációs Díjat. Projektjükben a fogorvostudományi, idegsebészeti, fül-orr-gégészeti és egyéb kemény-szövetekkel kapcsolatos kutatás-fejlesztési beavatkozásoknál használt trepán fúróhoz fejlesztettek reprodukálható, a fúró használatának standardizálását biztosító segédalkatrészeket. Ez a fejlesztés megakadályozza, hogy a fúró a kellenél mélyebbre hatoljon a szövetbe, ezzel csökkentve a súlyos szövődmények kialakulásának kockázatát, növelve a kiszámítható precizitást, valamint a mintavételt is hatékonyabbá teszi innovációjuk.

Bódi Bernadett, Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Czumbel László Márk** még TDK-s hallgatóként csatlakozott az Orálbiológiai Tanszéken folyó kutatásokhoz, azóta pedig már PhD-hallgatóként erősíti a csapatot. Itt találkozott az akkor szintén PhD-hallgató dr. **Farkasdi Sándorral**, aki tavaly szerezte meg a fokozatot, jelenleg az Orálbiológiai Tanszék tudományos segédmunkatársként dolgozik. Az egyetemi kutatómunka mellett Budapesten és Moszkvában is dolgozik fogorvosként, emellett egészségügyi távoktatást és minőségellenőrzést segítő dedikált céleszközrendszert fejleszt.

Kutatásaik keretében különböző csontpótló, illetve a csontképződést segítő farmakológiai szereket vizsgálnak. Mind a fogászatban, mind pedig az ortopédiában használt anyagokat értékelünk, keressük azokat, amelyek a legjobban használhatók és továbbfejleszthetők – osztotta meg dr. Czumbel László Márk. Hozzátette: vannak bizonyos szignalizációs molekulák, melyek serkentik a csontképződést, ezzel kapcsolatban is folynak

kutatások. A csontpótlókon túl az implantátumok tulajdonságaihoz kapcsolódó kutatásokat is végeznek, különböző felszínű és anyagú implantátumokat hasonlítanak össze, és azt nézik, hogyan változik a csont és az implantátum közötti kapcsolat az eltérő felszínek és anyagok esetében.

Mindketten nélkülözhetetlennek tartják, hogy a klinikai munka mellett a tudománnyal is foglalkozzanak, folyamatosan frissítve ezzel tudásukat és a klinikai munkából merítve a legindokoltabb kutatási kérdéseket. Az implantációs műtéteknél tapasztalt nehézségekre – mint például, hogy nehezen történik meg a csontosodás, vagy az implantátum körüli szövetben gyulladás kezdődik el – igyekeznek tudományos, evidenciákon alapuló megoldást találni. Így született meg az egyetemi innovációs díjjal jutalmazott ötletük, az általuk trepán stoppernek vagy ütközőnek nevezett találmány. A trepán fúró – melyhez kapcsolódik találmányuk – egy orvostechonikai eszköz, amit nemcsak a fogászatban, hanem az idegsebészetben, az agysebészetben, az ortopédiában, illetve az onkológiában is használnak. Dr. Farkasdi Sándor az eszköz fogászati alkalmazásáról szólva elmondta: általában a csontmintavételhez vagy implantátumok eltávolításához használják. A probléma az, hogy a trepán fúróval sok esetben nem lehet milliméter pontossággal elérni a kívánt behatolási mélységet, nagyon nehéz kontrollálni, hogy milyen mélyre fúrjunk le az eszközzel, ha a kellenél mélyebbre hatol a szövetbe, azzal további károsodásokat okozhat – világított rá dr. Farkasdi Sándor. Hozzátette: az általuk kifejlesztett trepán stopper segítségével az említett probléma orvosolható. Fejlesztésükkel teljesen kiszámíthatóvá válik a fúró használata. A kutatócsoport két külön egységet dolgozott ki. Az egyik két gyűrűből áll, egyszerű a felhelyezése,

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

fix ponton lehet rögzíteni és megátolja, hogy a trepán fúró a kellenél mélyebbre hatoljon. A másik fejlesztés a szöveti mintavételezést standardizálja; behelyezése a fúró belsejébe lehetővé teszi a fúróban lévő csontminta egyszerű kinyerését – ismertették az innováció lényegét. Eddig ugyanis csak a fúró szétvágásával lehetett hozzájutni a mintához, annak sérülése nélkül. Minden egyes szövetmintavételhez új trepán fúrót kellett alkalmazni, mely plusz költségekkel is járt – mutattak rá.

Mint hangsúlyozzák, a találmány sikeres csapatmunka eredménye. A fejlesztési folyamat elsősorban dr. **Varga Gábor** tanácskezelő és dr. **Blazsek József** támogatásának köszönhetően tudott elindulni, a sikerhez pedig multidiszciplináris munka kellett, amit mindketten nagyon fontosnak találnak. A csapat fontos alapítói között van **Pató László** és **Pammer Dávid** egészségügyi mérnökök. Mindezek mellett egy találmány akkor lesz sikeres, ha a piacon is hasznosul. A fiatal feltalálók több hazai és nemzetközi céggel is egyeztetnek innovációjuk hasznosításáról, amiben komoly segítséget jelent az Innovációs Központ munkája. **Kantár Tamás** technológiai menedzser nemcsak arról gondoskodott, hogy megismerjék a központ szolgáltatásait, de **Erkel András** szabadalmi ügyvivővel együtt segítették a trepán fúró stopper koncepciónak a használati minta szabadalmi oltalom bejelentését a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalába. Fontos, hogy ez példaként szolgáljon a többi kutatónak, klinikusnak az egyetemen – mutatott rá dr. Farkasdi Sándor és dr. Czumbel László Márk. – Akinek van egy gondolata egy innovatív, újító megoldás kapcsán, itt az idő és a lehetőség, a Semmelweis Egyetem Innovációs Központ támogatásával, az ötletük és akár prototípusuk levédésére és piaci hasznosítására – hívták fel a figyelmet.

Hogyan lehetséges a szennyvízből meghatározni a koronavírus-járvány valódi mértékét

A szennyvíz tesztelése korai, figyelmeztető jelzést adhat a vírus visszatérése esetén – olvasható egy Nature-ben megjelent cikkben.

Fábián Alexandra

Világszerte több, mint egy tucat kutatócsoport kezdett az új koronavírus kapcsán szennyvíz analízisbe annak érdekében, hogy megbecsülje a közösségekben előforduló összes fertőzés számát. A módszer alkalmas lehet a vírus közösségekbe történő visszatérésének detektálására is. A tudósok ezidáig Hollandiában, az USA-ban és Svédországban találták koronavírus nyomait a szennyvízben.

A szennyvíz (használt víz, mely a csatornarendszereken keresztül szennyvíztisztító telepre kerül) elemzése lehetővé teszi kutatók számára a széklettel és vizelettel ürülő fertőző megbetegedések, mint például a SARS-CoV-2 nyomon követését.

Egy szennyvíztelep akár több mint 1 millió ember szennyvizét gyűjtheti össze. Egy ekkora mértékű képviselő anyag vizsgálata jobb becslést adhat a koronavírus kiterjedéséről mint a tesztelés, mivel a szennyvíz elemzése információt adhat azokról is, akiket nem teszteltek, illetve azokról, akiknek csak enyhe tünetei vannak, vagy tünetmentesek. (Hollandiában például **Gertjan Medema**, a Hollandiai Nieuwegeinban található KWR Vízügyi Kutatóintézet mikrobiológusa SARS-CoV-2 RNS-t detektált több szennyvíztelepen.)

A populációszintű megfertőződés mértékének szennyvíz mintából történő kvantifikálásához a kutatócsoportoknak meg kell határozniuk, hogy mennyi virális RNS választódik ki széklettel, és a szennyvízmintákból extrapolálniuk kell a fertőzött emberek számát a populációban a vírus RNS koncentrációja alapján.

A kutatóknak biztosítaniuk kell azt is, hogy reprezentatív mintát, és ne csak pillanatképet vizsgáljanak a populáció által kiválasztott anyagról, illetve hogy a tesztek detektálják a vírust alacsony koncentráció esetén is. Fontos, hogy a szennyvíz megfigyelése kivitelezhető legyen és az egyéni teszteléstől ne vonjon el erőforrást.

A vírus monitorozására történő törekvések egy része leállt az egyetemek és laboratóriumok bezárása, illetve a teszthez szükséges reagens limitált hozzáférhetősége miatt; ilyen alkalmaznak a klinikákon is, ezért kevés áll rendelkezésre – mondta a cikkben **Kyle Bibby** környezetvédelmi mérnök, az indianai Notre Dame Egyetem oktatója.

Foto (illusztráció): Wikipédia, ng.hu

Az infekciókontroll intézkedéseknek köszönhetően a jelenlegi pandémia várhatóan visszahúzódik, de a vírus az intézkedések enyhítése után visszatérhet. A rutin szennyvíz-megfigyelés egy non-invazív, korai figyelmeztetőként is alkalmazható eljárás, mely jelzi a közösségek új COVID-19 fertőzéseit.

Egy holland kutatócsoport, **Ana Maria de Roda Husman** vezetésével SARS-CoV-2 nyomait találta szennyvízben Tilburgban 4 nappal azután, hogy Hollandia megerősítette az első klinikailag bizonyított COVID-19 esetet. A kutatók jelenleg Hollandia 12 tartományának fővárosára és 12 egyéb területre tervezik a mintavételezés kiterjesztését. Egy másik kutatócsoport, Gertjan Medema vezetésével, vírus RNS-t talált Amersfoort városában még azelőtt, hogy a közösségben fertőzéseket jelentettek volna.

Az, ha korán azonosítani tudjuk a vírus közösségben való megjelenését, limitálhatja a COVID-19 okozta egészségügyi és gazdasági károk mértékét, főleg abban az esetben, ha a fertőzés jövőre is visszatér.

A szennyvíz monitorozása évtizedek óta bevett módja poliovírus vakcinációk sikerességének megállapítására. Ez a megközelítés használható lehet az intervenciók, mint például a *social distancing* hatékonyságának megítélésére is.

Kínai egyetemek és vállalatok védekezést segítő eszközöket adományoztak az egyetemnek

Forrás: Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

A Central South University és a Fudan University jóvoltából összesen 16 000 különböző típusú maszk és 200 db védőruha érkezett a Semmelweis Egyetemre. A kínai Cecz vállalat 10 000 db mintavevő eszközzel segíti a védekezést, a Hangzhou International Exchange & Service Center pedig további 100 db védőruhával és 2500 sebészeti maszkkal járult hozzá az egyetemi egészségügyi dolgozók biztonságához.

A Semmelweis Egyetem köszönetét fejezi ki az adományozóknak,

valamint a pekingi magyar nagykövetségnek, a sanghaji magyar főkonzulátusnak és **Cao He Ping**, Magyarországon élő kínai üzletembernek az adományok Magyarországra történő eljuttatásában nyújtott segítségükért. Az eszközöket a Semmelweis Egyetem egészségügyi dolgozói között osztják szét.

A Kínából érkező adományok szervezésében a Semmelweis Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága működött közre. Dr. **Pop Marcel** igazgató elmondta, hogy a Semmelweis Egyetem több mint egy évtizedes, szoros kapcsolatot ápol az ázsiai országgal, amelynek több egyeteme is partnerei között szerepel.

Öffnung des Campus noch im Mai unter Auflagen

Unter anderem zum Schutz der Studierenden, die in der Corona-Zeit in Kliniken und Gesundheitseinrichtungen tätig sind, hat die gemeinnützige Asklepios Medical School (AMS) Online-Schulung für den Umgang mit COVID-19-Patienten finanziert. Laura Schnitzler, Assistenzärztin und Alumna des Asklepios Campus Hamburg (ACH), hat die Zusage für eine Förderung ihrer aktuellen Forschungsarbeit erhalten. Auch am ACH treten Mitte Mai allgemeine Lockerungen unter strengen Auflagen in Kraft.

Nicola Sauter-Wenzler

AMS finanziert Online-Schulungen für den Umgang mit COVID-19-Patienten

Das Asklepios Institut für Notfallmedizin (IfN) hat mit finanzieller Unterstützung der Asklepios Medical School (AMS) sowohl Checklisten als auch Schulungsvideos zum Umgang mit der persönliche Schutzausrüstung, allgemeine Informationen zum Umgang mit COVID-19-Patienten sowie zum Atemwegsmanagement unter den aktuellen Bedingungen erstellt. Entstanden sind drei ausführliche Videoanleitungen sowie mehrere Checklisten erstellt, die das medizinische und nicht-medizinische Personal in Asklepios Kliniken und alle in Kliniken arbeitenden Studierenden (PJ, Famulaturen, Studiendjobs, Freiwilligendienste) beim sicheren Umgang mit COVID-19-Patienten unterstützen. Die Videos sind online verfügbar und über jedes beliebige Gerät abrufbar. In anschaulicher und kompakter Form geht es um den Selbstschutz unter den besonderen Bedingungen der Corona Pandemie: die besonderen Schutzvorkehrungen bei der Untersuchung und Behandlung von Covid-19-Patienten, die konkrete Planung und Vorbereitung einer Intubation sowie deren Simulation von der konkreten Vorbereitung bis zur abschließenden Kontrolle der Beatmung. Zusätzlich hat das IfN drei Checklisten für das sichere An- und Ablegen der Schutzausrüstung erstellt. AMS Geschäftsführer Dr. **Christoph Jermann** hatte die Produktion des Online-Schulungsmaterials finanziell unterstützt: – Wir sind mehrfach von Studierenden angesprochen worden, die Bedenken hatten, in dieser Zeit Abschnitte des Praktischen Jahrs z.B. in Zentralen Notaufnahmen zu absolvieren. Als die Idee dieser Videos aufkam, dachte ich gleich, dass solche professionellen Anleitungen auch für unsere Studierenden eine schnelle und wirksame Unterstützung wären. Ich glaube, das ist wirklich das Beste, was wir in dem Moment zum Schutz unserer vielen Studierenden in den Kliniken tun konnten.

ACH Alumna erhält Förderung für Forschungsprojekt

Für ihr geplantes Forschungsprojekt zum Thema *Bedeutung der KRAS-, NRAS-, BRAF-, SMAD4- und TP53-Mutationen für die Prognose bei kolorektalen Lebermetastasen (CRLM)* hat **Laura Schnitzler**, Assistenzärztin im Department für Chirurgie, Klinik für Leber-, Gallengangs- und Pankreaschirurgie in der Asklepios Klinik Barmbek, die Zusage einer Förderung der Hamburger Stiftung zur Förderung

der Krebsbekämpfung in Höhe von 25.000 Euro erhalten. Da die Stiftung nur gemeinnützige Einrichtungen unterstützen

kann, fungiert die als gemeinnützig anerkannte Asklepios Medical School GmbH (AMS), Betreibergesellschaft des ACH, als beantragende Institution.

Prof. Dr. **Karl J. Oldhafer**, Chefarzt im Department für Chirurgie sowie Repräsentant des Dekans der Medizinischen Fakultät der Semmelweis Universität am ACH, stand seiner Assistenzärztin mit hilfreichen Ideen und Tipps, worauf bei derartigen Forschungsanträgen Wert gelegt wird, zur Seite. Gemeinsam mit dem Oberarzt in der Leberchirurgie, Dr. med. **Georgios Makridis**, der als dritter im Bunde an dem Projekt forscht, zeigte sich Prof. Oldhafer über die Zusage sehr erfreut: – Der erfolgreiche Antrag von Laura Schnitzler ist nicht nur für sie persönlich und für die Bedeutung ihres Forschungsprojektes eine wichtige Bestätigung. Auch für unsere Abteilung, in der wir großen Wert auf die wissenschaftliche Förderung des medizinischen Nachwuchses legen, stellt diese Förderung einen weiteren Schritt zum Ausbau der abteilungsinternen Forschung dar. Und dieser Erfolg ist ein ermutigendes Signal für alle jungen Kolleginnen und Kollegen, mit meiner Unterstützung sowie der der AMS entsprechende Förderungen zu beantragen.

Aktuelles zu Corona-Maßnahmen am ACH

Unter strengen Hygiene-Auflagen wird das Campus-Gebäude am 11. Mai wieder geöffnet. Empfangsbereich und Bibliothek sind täglich stundenweise für die Abgabe von Dokumenten, die Rückgabe von Büchern sowie Ausleihen geöffnet; ein Zutritt ist jeweils nur einzeln erlaubt. Weitere Lockerungen hängen von rechtlichen und organisatorischen Fragen ab.

Seit der Entscheidung am 16. März, den Präsenzbetrieb am ACH bis auf Weiteres auszusetzen und das Campusgebäude zu schließen, wurde der Unterricht auf Online-Lehrveranstaltungen umgestellt. Dozierende und Studierende äußern sich ausgesprochen positiv über die gelungene und nahtlose Umstellung von Präsenz- auf Online-Unterricht.

Die Unsicherheit der Studierenden mit Blick auf die anstehenden Abschlussprüfungen konnte gemeinsam mit der Semmelweis Universität ausgeräumt werden: Der PJ-Jahrgang wird am 2. und 4. Juni mündlich und praktisch sowie am 24. Juni schriftlich geprüft werden.

Die Möglichkeit für Interessierte, telefonisch Informationsgespräche zum ACH und zum Bewerbungsverfahren zu führen, wurde bislang intensiv genutzt. Bewerbungsschluss ist der 3. Juli.

Durch das große Engagement einiger ACH Studierenden sowie einer Ärztin konnte außerdem die Studentische Poliklinik (StuPoli Hamburg) nach kurzer Schließung wieder geöffnet werden. Unter Corona-Bedingungen können obdachlose Menschen ohne Krankenversicherung nun wie gewohnt in der wöchentlichen studentischen Sprechstunde unter ärztlicher Supervision allgemeinmedizinisch behandelt werden.

Mehr Informationen sowie ein regelmäßiges Corona-Update
www.asklepios.com/ach

Fotó: Horvát Péterné Medvegy Terézia

Elhunyt dr. Török Tamás

Életének 77. évében, 2020. április 11-én türelemmel viselt betegség után elhunyt dr. Török Tamás, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerhatástani Intézetének professor emeritusa, korábban tíz éven át vezetője.

Gyógyszerhatástani Intézet munkatársai

Gyógyszerész diplomájának megszerzése óta egyetemünkön dolgozott. A Gyógyszertani Intézetben, majd a Gyógyszerésztudományi Kar új intézeteként megalakuló Gyógyszerhatástani Intézetben végezte sikeresen feladatát. Oktatómunkája főleg a gyógyszerhatás-tan-toxicológia tárgyhoz kapcsolódott, több évtizeden át tartott gyakorlatokat, illetve tantermi előadásokat magyar és angol nyelven.

Tudományos munkáját elsősorban a membrán transzportfolyamatok, ezen belül kiemelten a Na⁺/Ca²⁺ cseremechanizmus tanulmányozása terén végezte. 1981-ben az orvostudomány kandidátusa fokozatot szerezte meg, majd 1991-ben az orvostudomány doktora lett. Több, mint százötven közleményben számolt be kutatási eredményeiről. Török professzor többször töltött hosszabb-rövidebb időszakot külföldi kutatóhelyeken, ahonnan új módszereket hozott haza, honosított meg. Külföldi tanulmányútjainak legfontosabb állomásai: University of Oxford, University of Newcastle (Ausztrália), University of Manitoba, Winnipeg (Kanada).

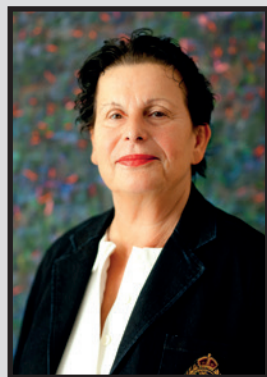
Török Tamás professzor vezetésével öten szereztek PhD-fokozatot.

Szakmapolitikai aktivitását több egyetemi tisztség és megbízás is igazolta. Hosszú ideig tagja volt a Semmelweis Egyetem Habilitációs Bizottságának és a Tudományos Bizottságának, valamint a Gyógyszerésztudományi Kar Doktori Bizottságának. A Semmelweis Egyetem Gyógyszertudományok Doktori Iskolájának törzstagjaként számos doktori védésen a bíráló bizottság elnöki feladatát látta el.

Több hazai és nemzetközi szakmai tudományos társaságnak volt tagja, vagy vezetőségi tagja, mint például a Magyar Experimentális és Klinikai Farmakológiai Társaság, a Magyar Élettani Társaság, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, az MTA Gyógyszerésztudományi Osztályközi Állandó Bizottsága, az International Union of Pharmacology és a European Society for Neurochemistry. Török professzor eredményes munkáját számos kitüntetés fémjelzi, ezek közül a jelentősebbek: Semmelweis Egyetem Kiváló dolgozó, Semmelweis Egyetem Kiváló oktató, Széchenyi professzori ösztöndíj, Distinguished Leadership Award for Outstanding Contribution to the Neurobiology, az Egészségügyi Miniszter Elismerő Oklevele, Issekutz Emlékérem és jutalomdíj.

Emlékét megőrizzük.

Elhunyt dr. Mészáros Judit, az ETK korábbi dékánja

Fotó: Kovács Áttila – Semmelweis Egyetem

Forrás: Egészségtudományi Kar

2020. április 28-án elhunyt dr. **Mészáros Judit**, a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karának (ETK) korábbi dékánja. 1988-ban kezdte meg munkáját a kar jogelőd intézményében, az akkori Egészségügyi Főiskolán, 1989-től 2013-ig főigazgató, majd 2009-től 2013-ig az Egészségtudományi Kar dékánja volt. Dr. Mészáros Judit erős egyéniségű vezető volt, munkája során

szem előtt tartotta, hogy a karon végzett egészségügyi szakemberek megfelelő képzést és elismerést kaphassanak. Az innovatív kezdeményezésekre nyitott vezetőként támogatta a kar Semmelweis Egyetemhez való csatlakozását és a Vas utcai épületbe való költöztetését. Az egészség tudományi tudást fontos értéknek tekintette, amelyért meg kell dolgozni. Szigorú szabályok mentén vezette a munkatársakat, de a nem hivatalos rendezvényeken, mint sportnap, farsangi bál humoral tudott részt venni. Több mint két évtizedes vezetői pályafutás után 2013-ban vonult nyugállományba, 70 éves koráig oktatóként maradt a kar kötelékében.

Búcsúzik tőle az Egészségtudományi Kar vezetése és minden munkatársa.

Medvegy Istvánné 1920-2020

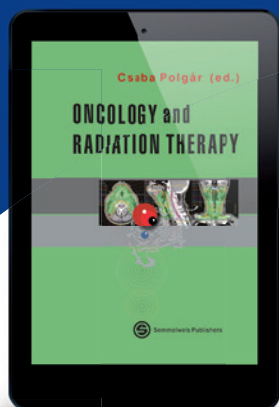
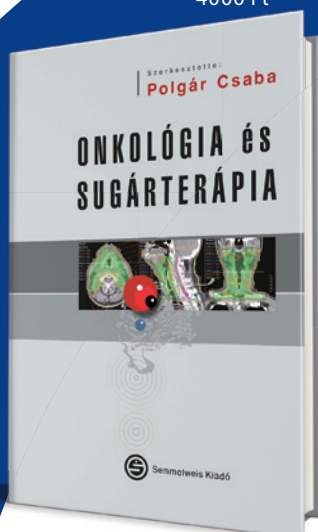
Elhunyt Medvegy Istvánné, az Anatómiai Szövet- és Fejlődéstani Intézet nyugdíjas asszisztense, aki 17-18 éves korában kezdett el dolgozni az akkori II. Sz. Bonctani Intézetben **Huzella Tivadar** professor asszisztenseként az új szövettényésztő laboratóriumában. A háborút Huzella professor alsógödi házában vészelte át és első között vett részt a háború

utáni intézeti károk helyreállításában. 1976-ban az Egészségügy Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült. Medvegy Istvánné nyugdíjazásáig az intézet munkatársa volt. Egyetemünk egyik leghűségesebb, az orvosi karhoz haláláig ragaszkodó, hű társunk hagyott itt minket – írta nekrológiájában dr. Wenger Tibor, az Anatómiai Szövet- és Fejlődéstani Intézet ny. egyetemi tanára.

A nekrológ teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2020/05/04/elhunyt-medvegy-istvanne-teruska/>

Polgár Csaba
**ONKOLÓGIA ÉS
SUGÁRTERÁPIA**
4000 Ft

Csaba Polgár
**ONCOLOGY
AND RADIATION
THERAPY**
**II. DETAILLIERTE
ONKOLOGIE UND
STRAHLENTHERAPIE**
Ingyenesen letölthető

Polgár Csaba (szerk.) **ONKOLÓGIA és SUGÁRTERÁPIA**

A Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Karának onkológiai graduális oktatásához kapcsolódó jegyzet átfogó áttekintést ad a daganatos betegségek etiológiájáról, epidemiológiájáról, diagnosztikájáról és multidiszciplináris kezeléséről. Az orvostanhallgatókon kívül, a klinikai onkológus és sugárterápiás rezidensek és szakorvos-jelöltek felkészülését is szolgálja jegyzetünk.

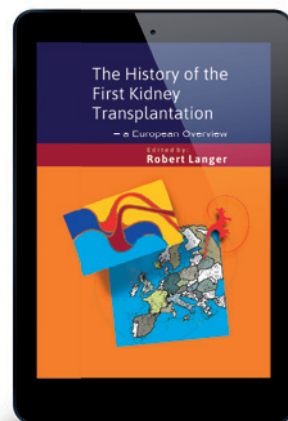

Langer Róbert (szerk.)

Európai körkép az első veseátültetések történetéről...

Különleges élmény a könyv hőseinek, az európai nagy elődök páratlan munkáját és történetét megismerni, akik a vesesejt-átültetés úttörői voltak.

Langer Róbert
**EURÓPAI KÖRKÉP AZ
ELSŐ VESEÁTÜLTETÉSEK
TÖRTÉNETÉRŐL...**
CD melléklettel: 2500 Ft

Robert Langer
**THE HISTORY OF
THE FIRST KIDNEY
TRANSPLANTATION**
3270 Ft

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

www.semweiskiado.hu

Elérhetőségünk:

E-mail: info@semweiskiado.hu

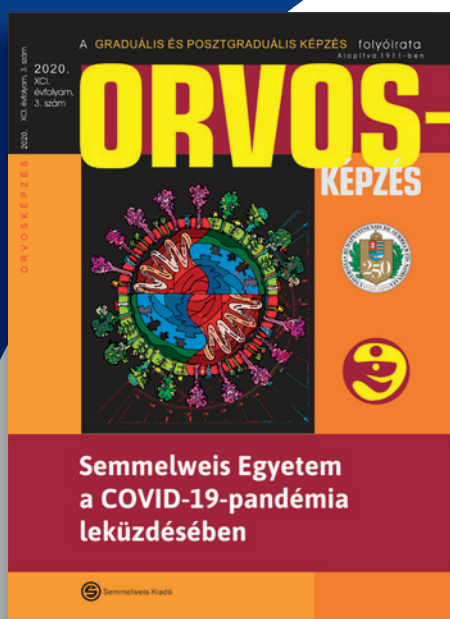
**AZ EOK ÉS A LEGENDUS KÖNYVESBOLTUNK
HATÁROZATLAN IDEIG ZÁRVA TART!**

Kizárólag házhozszállítással működő kiszolgálásunk van!

Közös nyelvünk a könyv!

Hamarosan megjelenő folyóiratunk!

Tisztelt Olvasó!

ORVOSKÉPZÉS

A GRADUÁLIS ÉS POSZTGRADUÁLIS
KÉPZÉS FOLYÓIRATA

Ingyenesen letölthető

A 21. század legnagyobb egészségügyi, társadalmi és gazdasági kihívásával, a COVID 19 pandémiával állunk szemben. A fejlett tudományos technológiáink, a betegségek kialakulásáról rendelkezésre álló széles ismereteink és bevált betegellátó rendszereink ellenére a COVID 19 meglepően új feladatokat ró ránk. Manapság az alaptudományoktól a klinikai ellátáson át a gyógyszerfejlesztésig minden tudományág, a maga problémakörében, a COVID 19 pandémia megoldásán dolgozik. Szinte nincsen olyan orvosi szakterület, ahol ne kellett volna új eljárásrendeket, szakmai protokollokat vagy betegutakat kijelölni, amelyek megfékezik a vírus terjedését, segítik a vírus fertőzött betegek gyógyulását, vagy biztosítja a nem fertőzött betegek orvosi ellátását és gyógyulását. Ebben a napról napra új helyzetet teremtő, világméretű járványban rendkívül fontos a megfelelő, tudományos alapokon nyugvó tájékoztatás és az új orvosi ismeretek megosztása. A Semmelweis Egyetem a magyarországi COVID 19 fertőzések megjelenésétől vállal kiemelkedő szerepet a vírus terjedésének megfékezésében, a populáció szűrésében, a fertőzött betegek ellátásában és szakmai protokollok kidolgozásában. Az Orvosképzés jelen számában a Semmelweis Egyetem kiváló klinikusai, kutatói és oktatói foglalják össze a COVID 19 pandémiával kapcsolatos eddigi ismereteinket. Az itt megjelent közleményeket figyelmébe ajánlom minden orvosnak, egészségügyi dolgozónak és mindazoknak, akik felelősséggel gondolkodnak ezen járvány mihamarabbi leküzdésében.

Dr. Merkely Béla
Egyetemi tanár
Rektor

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.semweisikiado.hu

Elérhetőségünk:

E-mail: info@semweisikiado.hu

**AZ EOK ÉS A LEGENDUS KÖNYVESBOLTUNK
HATÁROZATLAN IDEIG ZÁRVA TART!**

Kizárólag házhozszállítással működő kiszolgálásunk van!

Közös nyelvünk a könyv!